

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. ____

din _____ 2016

Chișinău

cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016

În temeiul prevederilor art. ____ din Legea bugetului de stat pe anul 2016 nr. din _____ (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 201_____, nr._____, art._____), art.21 din Legea nr.243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.132-137, art.704), cu modificările și completările ulterioare, Legii nr.312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.47-48, art.90), în vederea realizării obiectivelor strategice de dezvoltare a sectorului agroindustrial, stipulate în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 4 iunie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.152, art.451), precum și în conformitate cu prevederile Programului ENPARD Moldova - Suport pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Guvernul

HOTĂRÂȘTE:

1. Se acceptă propunerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare privind repartizarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, în sumă de 900 mil.lei, inclusiv _____ mil.lei din contul Programului ENPARD Moldova - Suport pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală.

2. Administrarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli se efectuează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Mijloacele în cauză vor fi utilizate conform următoarelor domenii de sprijin:

Prioritatea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin restructurare și modernizare

Măsura 1: Investiții în exploatațiile agricole pentru restructurare și adaptare la standardele Uniunii Europene.

SubMăsura 1.1. Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii, tuneluri).

SubMăsura 1.2. Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole.

SubMăsura 1.3. Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional.

SubMăsura 1.4. Stimularea investițiilor pentru utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice.

SubMăsura 1.5. Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora.

SubMăsura 1.7. Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile domeniu de intervenție financiară nebancare

SubMăsura 1.7A Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură

Măsura 2. Investiții în prelucrarea și comercializarea produselor agricole.

SubMăsura 1.6. Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare:

domeniu de intervenție 1.6.1. Case de ambalare și frigidere de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor

domeniu de intervenție 1.6.2. Procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor

domeniu de intervenție 1.6.3. Procesare, uscare și condiționare a cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soia

domeniu de intervenție 1.6.4. Prelucrare primară, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, procesare, ambalare și păstrare a laptelui

SubMăsura 1.8. Sprijin în constituirea și funcționarea grupurilor de producători agricoli

Prioritatea II. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale

Măsura 3. Pregătirea pentru implementarea acțiunilor referitoare la mediul și spațiul rural.

SubMăsura 2.1. Stimularea investițiilor pentru consolidarea terenurilor agricole

SubMăsura 2.2. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de irigare

SubMăsura 2.3. Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare

SubMăsura 2.4. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului No-Till și Mini-Till

SubMăsura 2.5. Susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice

Prioritatea III. Sporirea investițiilor în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, inclusiv în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole, plasate în extravilan

Măsura 4. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale

Măsura 5. Servicii de consultanță și formare.

3. Se investește Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în coordonare cu Ministerul Finanțelor, cu dreptul de:

1) distribuire a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, pentru măsurile prevăzute la punctul 2 domeniile 1-5, în funcție de cererile de sprijin finanțat din partea producătorilor agricoli, inclusiv în vederea stingerii datorii pentru cererile de solicitare a subvențiilor, confirmate prin decizii judecătorești definitive și irevocabile, în limitele mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, menționate în punctul 1 al prezentei hotărîri;

2) repartizare a mijloacelor financiare provenite din restituirea subvențiilor de către producătorii agricoli, beneficiari de subvenții în anii 2012-2016, care au admis derogări de la prevederile actelor normative în vigoare, în vederea finanțării în continuare a altor cereri de sprijin, conform măsurilor prevăzute în punctul 2 domeniile 1-5 ale prezentei hotărîri;

3) asigurare a finanțării drept contribuție pentru Fondul Viei și Vinului, în conformitate cu prevederile art.32³ alin.(3) lit.b) și alin.(12) din Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006.

4. Se acceptă achitarea din contul mijloacelor prevăzute la punctul 1 al prezentei hotărîri pentru:

1) dosarele de subvenționare neautorizate și neachitate, depuse pînă la 31 octombrie 2014. Autorizarea și achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului de subvenționare pentru anul 2014;

2) dosarele de subvenționare autorizate și neachitate, depuse pînă la 31 octombrie 2015. Autorizarea și achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului de subvenționare pentru anul 2015.

3) dosarele de subvenționare neautorizate, depuse pînă la 31 octombrie 2015, inclusiv dosarele de subvenționare a primelor de asigurare ale producătorilor agricoli, depuse pînă la 15 decembrie 2015 și neachitate, în ambele cazuri, ca urmare a nefinanțării din contul fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015. Autorizarea și achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului de subvenționare pentru anul 2015.

4) producătorii de fructe, solicitanți de compensații în baza Regulamentului privind modul de acordare a sprijinului finanțat producătorilor de fructe aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 735 din 10.09.2014.(110 producători, 43 767 351 lei).

5. Se stabilește că, începînd cu anul 2017, producătorii agricoli deținători de plantații viticole de producție marfă neînregistrați în Registrul vitivinicul al Republicii Moldova, nu vor fi eligibili pentru primirea subvențiilor din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli;

6. Se aprobă:

- 1) Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, conform anexei nr.1;
- 2) Lista riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează, din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pe anul 2016, primele de asigurare în fitotehnie, horticultură, viticultură și zootehnie, conform anexei nr.2;
- 3) Lista culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror asigurare se subvenționează, din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pe anul 2016, primele de asigurare, conform anexei nr.3.

7. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Prim-ministru

Pavel FILIP

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul economiei

Octavian CALMÎC

Ministrul agriculturii și
industriei alimentare

Eduard GRAMA

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

**REGULAMENT
privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare
a producătorilor agricoli pentru anul 2016**

**Capitolul I
NOȚIUNI DE BAZĂ**

În sensul prezentului Regulament, noțiunile de bază utilizate au următoarele semnificații:

- 1) *activitate agricolă* – producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, precum și prelucrarea primară/finită a produselor agricole, mulsul, creșterea și deținerea de animale, în scopuri agricole sau menținere a terenurilor în bune condiții agricole și de mediu, conform anexei nr.1 la prezentul Regulament;
- 2) *beneficiar* – solicitantul de subvenție a cărui cerere a fost examinată și aprobată pentru achitare de către administratorul fondului de subvenționare a producătorilor agricoli – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură;
- 3) *casă de ambalare* – unitate agricolă compusă dintr-un frigider și componente tehnice adiționale utilizate în complex sau separat la curățarea, spălarea, sortarea și ambalarea fructelor și legumelor în stare proaspătă;
- 4) *criterii de eligibilitate* – condiții obligatorii care urmează să fie îndeplinite de către solicitant pentru a putea depune cererea de solicitare a subvenției, documentele obligatorii și cele solicitate suplimentar pentru fiecare măsură de sprijin în parte, în vederea obținerii ajutorului finanțier nerambursabil;
- 5) *date neveridice* – informații conținute în documentele anexate la cererea de solicitare a subvenției, ce nu corespund realității, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau, controalelor suplimentare, referitoare la volumul și cantitatea lucrărilor/bunurilor supuse subvenționării, suprafeteelor plantațiilor înființate etc.;
- 6) *exploatație agricolă* – ansamblul unităților utilizate pentru activități agricole și gestionate de un producător agricol, situate pe teritoriul Republicii Moldova;
- 7) *fermă zootehnică* – exploatație agricolă compusă din efective de animale, construcții, utilaj tehnologic, amenajări și dotări speciale, autorizată în modul stabilit, fiind destinață obținerii producției de origine animală;
- 8) *grant* – contribuție finanțieră sau tehnică nerambursabilă, oferită unui producător agricol din partea donatorilor, inclusiv străini, la achiziționarea bunurilor (activelor), valoarea căreia se deduce din suma eligibilă a investiției la calcularea subvenției;
- 9) *grup de producători* – persoană juridică, constituită și care funcționează în conformitate cu prevederile Legii nr.312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora, al cărei scop principal este comercializarea în comun a produselor agricole ale membrilor grupului;
- 10) *investiție* - valoarea, fără TVA a serviciilor (pentru măsurile de sprijin 2.1, 2.3, 3.1,), bunurilor procurate legal de către solicitanții de subvenții și date în exploatare conform condițiilor și termenilor prevăzuți pentru fiecare măsură de sprijin în parte, pasibile de sprijin finanțier din Fondul de subvenționare, în conformitate cu prezentul Regulament;
- 11) *listă de interdicție a producătorilor agricoli* – înscris oficial, întocmit de către autoritatea responsabilă de administrarea fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, cu scopul de a limita, pe o perioadă de 5 ani consecutivi, accesarea de subvenții de către producătorii agricoli care au prezentat date neveridice, în vederea obținerii subvenției, sau au admis încălcarea altor condiții de eligibilitate;
- 12) *localitate rurală* – satele, comunele, inclusiv localitățile care, conform Legii nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, au statut de oraș precum și orașelor-reședință ale consiliilor raionale, cu excepția orașelor și satelor din cadrul mun. Chișinău și mun. Bălți, precum și a orașelor din cadrul UTA Găgăuzia;
- 13) *măsură de sprijin* – direcție principală în agricultură, selectată și susținută finanțier de stat în funcție de obiectivele stabilite în programele și documentele de politici în domeniul agroindustrial;

- 14) *mic producător de vin* – unitate vinicolă care produce pînă la 100 000 litri de vin anual, deține cel puțin 1 ha și cel mult 20 ha de viță de vie și este independentă, din punct de vedere juridic, de orice altă unitate vinicolă;
- 15) *ordin de plată* – document contabil în baza căruia se efectuează transferul resurselor financiare și care corespunde prevederilor Legii nr. 114 cu privire la serviciile de plată și monedă de plată din 14.09.2012 și Legii contabilității nr. 113 din 27.04.2007;
- 16) *pepinieră viticolă* - unitate de producție destinată obținerii materialului de înmulțire și săditor viticol;
- 17) *prelucrare finită* – totalitatea operațiilor realizate de un producător agricol, înregistrat în localitate rurală, conform unei anumite tehnologii, în cadrul cărora produsele agricole de origine vegetală sau animalieră au trecut prin toate fazele de prelucrare, fiind posibilă întrebuințarea acestora în scopul final pentru care au fost produse;
- 18) *prelucrare primară* – totalitatea operațiilor realizate de un producător agricol, conform unei anumite tehnologii, în cadrul cărora produsele agricole de origine vegetală sau animalieră sunt pregătite pentru a fi folosite ca materie primă pentru diferite ramuri ale industriei agroalimentare;
- 19) *producător agricol* – persoană fizică care practică activitate de întreprinzător, persoană juridică – societăți comerciale, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, cooperativele și întreprinderile de stat, care sunt înregistrați și desfășoară activitate agricolă pe teritoriul localităților republicii, cu excepția or. Chișinău și or. Bălți;
- 20) *întreprinderi afiliate* – societăți comerciale, întreprinderi, persoane fizice care practică activitate de întreprinzători (cu excepția grupurilor de producători), ce aparțin aceluiași/acelorași acționari, persoane, sau societăți comerciale care fără a depinde una de alta, sunt reunite sub o conducere unică, ori sunt conduse de organe alcătuite majoritar din aceleași persoane, sau persoane afiliate persoanei fizice și care cooperează între ele prin divizarea investiției, în scopul depășirii plafonului maximal al subvenției stabilit pentru fiecare măsură;
- 21) *rețeaua de aducții* – rețea formată din canale, conducte sau jgheaburi de diferite ordine, cu rol de a conduce apă de la sursă la rețeaua de distribuție pe terenul de irigat;
- 22) *rețeaua de distribuție* – rețea formată din canale, conducte sau jgheaburi de diferite ordine, cu rol de conducere a apei pînă la sectoarele de irigație;
- 23) *sistem de irigare* – rețea hidraulică constituită în complex sau separat din stații de pompare, inclusiv accesoriu (conducte, fittinguri, conexiuni noi și.a.), precum geomembrană și geotextil, pentru captarea apei, prevăzute la punctele 25 și 139 utilizate în scopul irigării terenurilor agricole (inclusiv terenurilor agricole protejate), achiziționate în perioada 2015-2016 și date în exploatare începînd cu 1 noiembrie 2015;
- 24) *solicitant* – producător agricol care a efectuat o investiție, sau în capitalul social al căruia au fost depuse, în modul stabilit, bunuri (active), în scopul desfășurării activității de întreprinzător, pasibile de susținere în cadrul fondului de subvenționare a producătorilor agricoli și care a depus o cerere în acest sens, conform măsurilor de sprijin;
- 25) *soiuri de struguri pentru masă* - soiuri de viță de vie ai căror struguri se utilizează în stare proaspătă după recoltare sau păstrare;
- 26) *soiuri de struguri pentru vin* - soiuri de viță de vie ai căror struguri se utilizează la fabricarea producției vinicole;
- 27) *subvenție* – ajutor finanic nerambursabil și neimpozabil, acordat din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru susținerea investițiilor efectuate de solicitant care corespund criteriilor de eligibilitate;
- 28) *tehnică și utilaj agricol nou* – tractoare, combine, alte mașini și utilaje agricole purtate/tractate noi, prevăzute la punctele 51 și 155 ale prezentului Regulament, achiziționate, începînd cu 1 noiembrie 2015, cu anul producerii nu mai mic de 2014;
- 29) *teren protejat* - constituie construcțiile speciale (sere, solarii și tuneluri) și sectoarele de pămînt (cîmp deschis), înzestrate cu module, materiale de acoperire și/sau instalații în vederea creării unui microclimat artificial, în scopul producerii forțate a legumelor în perioadele mai reci ale anului;
- 30) *tînăr fermier* – producător agricol care desfășoară activitate agricolă și este înregistrat într-o localitate rurală, nu mai tîrziu de 1 noiembrie 2015, a cărei fondator și unic administrator este persoana fizică cu vîrstă între 18-35 ani la momentul înregistrării cererii de solicitare a sprijinului finanic;

- 31) *femeie-fermier* - producător agricol, care desfășoară activitate agricolă și este înregistrat într-o localitate rurală nu mai tîrziu de 1 noiembrie 2015 și este unicul fondator și administrator;
- 32) *unitate vinicolă* – persoană fizică sau persoană juridică care practică cel puțin una din următoarele activități: fabricare, stocare, comercializare cu ridicata a vinurilor, produselor obținute pe bază de must și produselor obținute pe bază de vin.
- 33) *raport de evaluare* –
- 34) *unitate agricolă* –

Capitolul II

SCOPURILE, OBIECTIVELE ȘI PRINCIPIILE DE ACORDARE A SUBVENȚIILOR

1. Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016 (în continuare – Regulament) stabilește măsurile de sprijin din mijloacele fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, precum și modul de administrare a fondului în vederea asigurării și garantării corectitudinii de alocare a mijloacelor, inclusiv condițiile obligatorii necesare pentru obținerea mijloacelor, criteriile de eligibilitate a beneficiarilor, quantumul sprijinului finanțat alocat, modalitățile de recepționare, inspectare, autorizare, contabilizare plăți.
2. Cererea-tip de solicitare a sprijinului finanțat pentru fiecare măsură separat, declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate de către solicitantul de subvenție, actele-model de instalare și dare în exploatare a investițiilor efectuate conform prevederilor prezentului Regulament, contractul-model de acordare a sprijinului finanțat și alte documente, se aproba prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.
3. Acordarea subvențiilor se efectuează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în baza prevederilor prezentului Regulament și garantează transparență în administrarea fondurilor pentru susținerea producătorilor agricoli, alocate de la bugetul de stat.
4. Mijloacele fondului se utilizează conform măsurilor de sprijin și în limitele alocațiilor aprobatelor prin Legea bugetului de stat pe anul respectiv, și redistribuite pe parcursul anului în funcție de prioritățea acestora.
5. Mijloacele fondului sunt alocate pentru asigurarea dezvoltării durabile a sectorului agroalimentar.
6. Alocarea subvențiilor este determinată de:
  - necesitatea de a spori competitivitatea produselor agroalimentare moldovenești pe piețele interne și externe;
  - necesitatea de a asigura securitatea alimentară a populației Republicii Moldova;
  - necesitatea de a spori siguranța alimentelor și calitatea produselor agroalimentare atât pe piața internă, cât și externă;
  - exigențele și obligațiile privind aspirațiile de integrare europeană.
7. Prin alocarea mijloacelor fondului se urmărește atingerea următoarelor obiective:
  - 1) creșterea productivității și a competitivității agriculturii;
  - 2) stimularea transferului tehnologic și a serviciilor de extensiune;
  - 3) sporirea veniturilor producătorilor agricoli și diminuarea sărăciei;
  - 4) atragerea pe larg a tinerilor fermieri în inițierea și dezvoltarea activităților agricole în sectorul rural;
  - 5) utilizarea eficientă a resurselor naturale și conservarea mediului ambiant;
  - 6) extinderea/diversificarea accesului pe piețele externe, inclusiv pe cele ale Comunității Europene.
8. Activitățile de recepționare, examinare, inspectare, autorizare a cererilor de solicitare a subvențiilor și executare a plăților au la bază următoarele principii:
  - 1) asigurarea gestionării transparente a mijloacelor alocate din fond și oferirea informațiilor de interes public referitoare la listele producătorilor agricoli solicitanți, beneficiari de subvenții, inclusiv a informațiilor referitoare la verificările efectuate și rezultatele acestora pe marginea cererilor de solicitare a subvențiilor etc.;
  - 2) continuitatea proceselor de susținere a producătorilor agricoli, prin asigurarea consecvenței și previzibilității în activitatea de selectare și implementare a măsurilor de sprijin;

3) egalitatea în drepturi și responsabilități a producătorilor agricoli beneficiari de subvenții prin eliminarea măsurilor și condițiilor de eligibilitate discriminatorii;

4) asumarea responsabilităților de către beneficiarii de subvenții drept condiție obligatorie pentru obținerea de ajutor din partea statului.

Capitolul III **CRITERIILE DE ELIGIBILITATE**

9. Prevederile prezentului Regulament se extind asupra tuturor producătorilor agricoli care activează și realizează investiția pe teritoriul controlat de autoritățile Republicii Moldova, inclusiv pe teritoriul raionului Dubăsari situat după traseul Rîbnița-Tiraspol, în modul stabilit de legislația în vigoare și, care nu se află în proces de insolvabilitate.

10. Sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, care:

- 1) au efectuat investiția ce corespunde obiectivelor și domeniilor de acțiune aferente fiecărei măsuri de sprijin finanțier;
- 2) au efectuat investiția în orice localitate a țării, cu excepția or. Chișinău și or. Bălți, pasibile de subvenționare conform măsurilor de sprijin prevăzute de prezentul Regulament;
- 3) a căror formă de organizare se încadrează în noțiunea de întreprindere micro, mică și mijlocie în sensul Legii nr. 206 din 07.07.2006 privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii;
- 4) își asumă obligația de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, precum și terenul pe care a fost efectuată investiția (cu excepția moștenirii/succesiunii în drepturi și obligații, întocmite în modul stabilit), de a nu casa, defrișa sau de a menține plantația multianuală în stare fitosanitară necorespunzătoare tehnologiei de producere, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament, precum și să respecte criteriile de eligibilitate în funcție de măsura/sprijinul accesat;
- 5) nu sunt incluși în Lista de interdicție a producătorilor agricoli;
- 6) la momentul depunerii cererii de subvenționare nu are restanțe la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național, inclusiv amenzi și penalități, cu excepția cazurilor de reeșalonare a datoriilor invocate, conform acordurilor încheiate în modul stabilit;
- 7) dețin documentele obligatorii, specificate la punctul 19 din prezentul Regulament, și cele solicitate suplimentar, conform măsurilor de sprijin, fiind confirmate ca veridice în urma contrapunerii originalelor cu copiile acestora și efectuării controlului pe teren.

11. Pentru măsura 1.1-1.6, 1.7.1, 1.8, 2.1, 2.2, 2.4, 2.5 și 3.1, cu excepția măsurilor 1.7.2, 2.3 și 5.1 sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, care sunt deținători legali a bunurilor imobile în/pe care se efectuează investiția și proprietari ai bunurilor mobile ce constituie obiect al investiției, după cum urmează:

- a) termenul de arendă/comodat pentru terenurile agricole în scopul înființării plantațiilor multianuale va fi de cel puțin 15 ani;
- b) pentru terenurile agricole destinate înființării plantațiilor de arbuști fructiferi, coacăz, zmeur, agriș, mure, căpșun, inclusiv pentru construcția/reconstrucția serelor, solariilor, tunelurilor, precum și alte bunuri, inclusiv agricole, altele decât terenurile agricole, în sensul Legii nr.198-XV din 15 mai 2003 cu privire la arenda în agricultură, termenul de arendă/locațiune nu va fi mai mic de 5 ani;
- c) pentru măsurile și submăsurile 1.2 (doar în cazul defrișării și a înființării plantațiilor de culturi aromatice) 1.3, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, termenul de arendă/locațiune nu va fi mai mic de 3 ani;
- d) pentru măsurile și submăsurile 1.4 și 1.6 termenul de arendă/locațiune a terenului și a bunului imobil în /pe care se efectuează investiția nu va fi mai mic de 7 ani.

12. Producătorii agricoli pot beneficia de subvenții majorate, în cazul în care:

- 1) producătorii agricoli care îintrunesc condițiile tânărului fermier și/sau femeie-fermier sunt eligibili de a beneficia suplimentar doar de 15% din valoarea subvenției calculate;
- 2) producătorii agricoli vor beneficia de subvenție majorată, o singură dată, în valoare de 10 000 lei la prezentarea unuia din certificatele HACCP, GlobalGap, GMP sau ISO.

13. Solicitantul de subvenții care în ultimii 3 ani, consecutiv, a obținut subvenții din partea statului, în mărime de 7 mil. lei (cumulativ), nu va putea beneficia de suport din partea statului conform

condițiilor prezentului Regulament, cu excepția dosarelor de subvenționare depuse pentru Măsura 1, SubMăsurii 1.7A Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură.

14. Mărimea sprijinului finanțat unui producător agricol pentru perioada anului 2016 cumulativ pe toate măsurile de sprijin nu va depăși suma de 3,0 mil. lei. per beneficiar, cu excepția grupurilor de producători. Pentru grupurile de producători plafonul va fi în limita de 4,5 mln lei.

15. Costuri/bunuri neeligibile:

- 1) bunuri și servicii (pentru unele măsuri prevăzute separat) procurate de la persoane fizice care nu sunt înregistrați ca subiecți ai activității de antreprenoriat;
- 2) tranzacțiile încheiate între întreprinderi afiliate, privind procurarea de bunuri/servicii;
- 3) achiziționarea bunurilor de mîna a două, foste în folosință;
- 4) bunuri și active procurate prin intermediul operațiunilor de schimb al mărfurilor(barter) operațiuni de compensare și contracte de cesiune;
- 5) portiune de grant, valoarea căreia se deduce din suma eligibilă a investiției la calcularea subvenției;
- 6) taxa pe valoarea adăugată;
- 7) comisioane bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuieli similare;
- 8) costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocasionate de schimburile valutare;
- 9) cheltuieli de transport;
- 10) cheltuieli de asigurare, cu excepția măsurii 1.7A;
- 11) taxe vamale și alte cheltuieli adiacente procedurii de vămuire;
- 12) cheltuieli de instruire(cu excepția măsurii 5.1) și șef montaj;
- 13) costul serviciilor de instalare, montare precum și lucrări de mecanizare cu excepția măsurii 3.1.;
- 14) alte costuri neeligibile stabilite expres în devizul de cheltuieli pentru măsurile de sprijin ce presupun lucrări de construcție și montare.

16. Producătorii agricoli care, în perioada 2013-2016, au prezentat date neveridice în vederea obținerii subvenției sau au admis înstrăinarea investiției, darea în folosință sub orice formă, casarea, defrișarea plantațiilor multianuale supuse subvenționării, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament, precum și au intrat în proces de insolvabilitate, sunt obligați să restituie imediat suma subvenției, cu includerea acestora în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

17. Producătorii agricoli, beneficiari de subvenții, sunt obligați să mențină în vigoare criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului finanțat în decurs de 5 ani de zile, în caz contrar beneficiarii de subvenții sunt obligați să restituie suma subvenției.

18. Eligibilitatea investițiilor și activităților agricole pasibile subvenționării se stabilesc conform anexelor nr.1-5 la prezentul Regulament.

Secțiunea 1

Documentele obligatorii pentru obținerea subvențiilor

19. Pentru obținerea subvențiilor sunt necesare următoarele documente:

- 1) cererea de solicitare a sprijinului finanțat pentru măsura respectivă, al cărei model se aproba prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.
- 2) copia de pe certificatul de înregistrare, cu anexarea declarației de constituire, pentru gospodăriile țărănești (de fermier);
- 3) copia de pe raportul finanțat pe anul precedent celui de gestiune pentru persoanele juridice, cu excepția producătorilor agricoli înființați în anul 2016, avizat în modul stabilit de către Direcția statistică, iar în cazul gospodăriilor țărănești – darea de seamă unificată (formularul UNIF 14);
- 4) certificatul ce atestă faptul că producătorul agricol este membru al unei asociații profesionale de profil și/sau al unei organizații profesionale pe produs, în sensul Legii nr.257-XVI din 27 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare, eliberat de asociația și/sau organizația în cauză;
- 5) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, de a nu casa, defrișa plantațiile multianuale, conform perioadelor de timp specificate;

6) copia de pe acordul de reeșalonare a datoriilor, încheiat în modul stabilit, în cazul existenței datoriilor la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național, inclusiv amenzi și penalități, cu excepția celor înființați în anul 2016;

7) Planul de afaceri, aprobat prin ordinul MAIA, elaborat pentru o perioadă de cel puțin 3 ani, de la momentul depunerii cererii de acordare a subvenției, la accesarea măsurilor de sprijin 1.4 și 1.6 din prezentul Regulament;

8) alte documente suplimentare aferente fiecărei măsuri de sprijin.

20. Pentru confirmarea veridicității documentelor nominalizate la punctul 19 din prezentul Regulament, reprezentanții secțiilor/serviciilor teritoriale ale Agenției vor contrapune actele prezentate cu originalele acestora.

21. Perioada de depunere a cererilor de sprijin finanțier începe odată cu intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului „Cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016”, pînă la 31 octombrie 2016 excepție constituie cererile de solicitare a sprijinului finanțier depuse:

- 1) conform punctului 101 al prezentului Regulament;
- 2) conform punctului 25 al prezentului Regulament, cererile de solicitare a sprijinului finanțier pentru materialele de construcție și de acoperire a tunelurilor, care vor fi depuse pînă la 30 iunie 2016;
- 3) pentru măsura de sprijin 1.7.1 care vor fi depuse începînd cu 01.08.2016.
- 4) pentru măsura 1.2, în cazul plantațiilor înființate în toamna anului 2015, cererile de sprijin vor fi depuse începînd cu 01 iunie 2016, iar în cazul plantațiilor înființate în primăvara-vara 2016 începînd cu 01 septembrie 2016;

22. În cazul retragerii benevole a dosarului de solicitare a sprijinului finanțier, examinarea acestuia se stopează și obține statutul de dosar retras, cu arhivarea ulterioară, cu excepția dosarelor de solicitare a sprijinului finanțier în cadrul examinării cărora au fost constatate iregularități.

Secțiunea a 2-a Măsurile de sprijin

Prioritatea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin restructurare și modernizare

Măsura 1. Investiții în exploatațiile agricole pentru restructurare și adaptare la standardele Uniunii Europene

SubMăsura 1.1. Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii și tuneluri)

23. Obiectivul general constă în sporirea productivității, calității și competitivității sectorului de cultivare a legumelor și fructelor pe teren protejat.

24. Obiectivele specifice:

1) implementarea și dezvoltarea tehnologiilor avansate de producere a legumelor și fructelor pe teren protejat;

2) extinderea suprafețelor de teren protejat și creșterea volumului de producție a legumelor și fructelor, precum și îmbunătățirea calității la nivelul standardelor internaționale;

3) sporirea valorii adăugate și a eficienței economice pe lanțul valoric de producere a legumelor și fructelor pe teren protejat.

25. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială a costului, modulelor noi de sere, solarii, tuneluri, echipamentului, utilajului, materialului de construcție și de acoperire pentru sere, solarii și tuneluri achiziționate pe parcursul anilor 2015-2016 și date în exploatare începînd cu 1 noiembrie 2015, materialului nețesut de tip AGRYL utilizat pentru acoperirea plantelor, inclusive în câmp deschis.

26. Suprafața minimă eligibilă în cadrul prezentei măsuri constituie 0,03 ha.

27. Se permite subvenționarea materialului de acoperire pentru construcții de sere, solarii și tuneluri, a cărei grosime va constitui cel puțin 150 microni.

28. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație din costul modulelor de sere noi, echipamentului, utilajului, materialului de acoperire și de construcție pentru sere, solarii, tuneluri, precum și a materialului nețesut pentru acoperirea plantelor de tip AGRYL, conform facturilor, după caz, invoice-uri, declarațiilor vamale de import în proporție de 60%.

29. Suma maximală pe care o poate solicita și primi un producător agricol/grup de producători în cadrul acestei măsuri constituie 2 mil.lei.

30. Lista echipamentului, utilajului, materialelor de construcție noi pentru sere, solarii, tuneluri acceptate pentru sprijin finanțat în cadrul acestei măsuri este prevăzută în anexa nr.2 la prezentul Regulament.

31. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului finanțat:

- 1) copia documentului primar contabil (factura fiscală, factură de expediție, factură), iar în cazul importului copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară;
- 2) actul privind instalarea și darea în exploatare a modulelor de sere (construcția de sere, solarii sau tuneluri), utilajului, echipamentului și materialului de acoperire pentru producerea legumelor pe teren protejat, aprobat de șeful direcției raionale pentru agricultură și alimentație și coordonat cu reprezentantul secției/serviciului teritorial al Agenției, modelul-tip al căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;
- 3) copia de pe schița de proiect, executată de furnizor sau proiectantul autorizat, cu indicarea parametrilor tehnici;
- 4) copia de pe certificatul de înmatriculare sau provizoriu al tehnicii sau utilajului;
- 5) procesul-verbal de executare a lucrărilor cu anexarea devizului de cheltuielilor descifrat pentru materialele utilizate, serviciilor de montare și instalare de modelul stabilit prin Ordinul AIPA;
- 6) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală a costului modulelor de sere, solarii, tuneluri, echipamentului, utilajului, materialului de acoperire și de construcție, materialului nețesut de tip AGRYL utilizat pentru acoperirea plantelor, inclusiv în cîmp deschis;
- 7) copia de pe avizul de recunoaștere a grupurilor de producători, înregistrați în sensul Legii nr. 312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora, doar pentru grupurile de producători.
- 8) Autorizatia ANSA
- 9) Copia raportului de evaluare,
- 10) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

32. Sunt eligibile pentru prezenta măsura costurile și cheltuielile suportate de producătorul agricol utilizate la construcția, amenajarea, procurarea tehnicii și utilajului agricol utilizate exclusiv pentru lucrările din interiorul modulelor de sere, solarii, tuneluri.

33. Pentru tinerii fermieri și/sau femeile-fermieri, solicitanți de subvenții în cadrul prezentei măsuri, valoarea sprijinului se va majora cu 15% din suma subvenției calculate.

34. Beneficiarul de subvenție destinată compensării costului modulelor de sere, solarii, tuneluri, echipamentului, utilajului, materialului de acoperire și de construcție nu este în drept să înstrâineze sau să transmită în folosință, sub orice formă, timp de 5 ani obiectul subvenționării, inclusiv bunul imobil pe care este efectuată investiția, de la data semnării contractului de acordare a sprijinului finanțat/ autorizării în conformitate cu prevederile pct.199. În caz de înstrăinare sau transmitere în folosință sub orice formă a obiectului investiției subvenționat, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

SubMăsura 1.2. Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole.

35. Obiectivul general constă în sporirea productivității și competitivității, precum și protejarea împotriva riscurilor de producție a sectoarelor de producere a fructelor, strugurilor, pomușoarelor și culturilor aromatice (trandafir de ulei, levănțică, ișop, jaleș) prin stimularea ritmurilor de defrișare a plantațiilor cu termen de exploatare depășit, implementarea tehnologiilor avansate de înființare și întreținere a plantațiilor și majorarea indicatorilor de calitate a producției la nivelul standardelor internaționale, precum și dotarea plantațiilor multianuale cu sisteme antiîngheț și instalații antigrindină.

36. Obiective specifice:

- 1) renovarea patrimoniului existent de plantații pomicole și viticole, culturi nucifere, de arbuști fructiferi, de căpușun și plantații de culturi aromatice prin extinderea suprafețelor noi;
- 2) reîntoarcerea în circuitul agricol a terenurilor rezultate din defrișarea plantațiilor multianuale;
- 3) utilizarea la plantare a materialului săditor de categorii biologice și fitosanitare superioare;
- 4) dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor avansate de înființare și întreținere a plantațiilor;
- 5) creșterea volumelor de producere și îmbunătățirea calității producției;
- 6) sporirea valorii adăugate și a eficienței economice a sectoarelor pomicol și viticol;
- 7) asigurarea finanțării drept contribuție pentru Fondul Viei și Vinului, în conformitate cu prevederile art.32³ alin.(3) lit.b) și alin.(12) din Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006.

37. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru:

1) înființarea, începînd cu toamna anului 2015, conform actului de înființare a plantației multianuale, cu soiuri înscrise în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova și nesubvenționate în anul 2016, după cum urmează:

a) plantațiilor pomicole, inclusiv de culturi nucifere (cu excepția plantațiilor de nuci de tip silvic, celor de aliniament, precum și a fișilor de protecție);

b) plantațiilor viticole;

c) plantațiilor de arbuști fructiferi și de căpușun;

d) plantațiilor de culturi aromatice;

2) defrișarea plantațiilor multianuale, efectuate începînd cu 1 ianuarie 2015, în condițiile casării și defrișării plantațiilor:

a) pomicole în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.705 din 20 octombrie 1995 privind modul de înregistrare la venituri, punere pe rod, casare și defrișare a plantatiilor perene;

b) viticole în conformitate cu Legea viei și vinului nr.57 din 10 martie 2006 și Ordinul ministrului finanțelor nr.21 din 24 februarie 2014 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evidența contabilă a plantațiilor viticole în procesul plantării, exploatarii și defrișării acestora;

3) instalarea în plantațiile multianuale a sistemelor antiîngheț și instalațiilor antigrindină, achiziționate începînd cu anul 2015, date în exploatare începînd cu 1 noiembrie 2015.

38. Suprafața minimă indivizibilă eligibilă pentru înființarea plantațiilor multianuale în cadrul prezentei măsuri este de 0,5 ha. Suprafața maximă eligibilă pentru subvenționare nu va depăși 25 ha cumulativ pentru toate tipurile de plantații indicate la punctul 39 din prezentul Regulament, înființată de unul și același producător agricol.

39. Mărimea sprijinului finanțiar acordat se calculează sub formă de cuantum, exprimată ca sumă fixă, la unitatea de suprafață utilă plantată, după cum urmează:

1) pentru înființarea plantațiilor pomicole, în funcție de sistemul de cultură, tipul de portaltoi și densitatea pomilor la un hecator:

a) pentru livezile de măr, cu densitatea pomilor la hecator:

- de la 1250 pînă la 1849 bucăți – 15 mii lei/ha;

- de la 1850 pînă la 2449 bucăți – 40 mii lei/ha;

- de la 2450 bucăți și mai mult, fără sistem de suport instalat – 60 mii lei/ha;

- 3100 de bucăți și mai mult, inclusiv pentru păr, cu pomi cronați, inclusiv de tip "knip-baum", alioiți pe portaltoi vegetativ, cu vigoare slabă (măr – M-9 și păr – gutui tip A și tip BA 29 conform schemelor de plantare indicate în proiectul de înființare a plantației multianuale și sistem de suport instalat – 100 mii lei/ha;

b) pentru livezile de vișin, cireș, cais, prun, corcoduș, piersic, nectarin, precum și păr, gutui, cu densitatea pomilor la hecator:

- de la 400 pînă la 1000 bucăți – 15 mii lei/ha;

- 1001 bucăți și mai mult – 30 mii lei/ha;

c) pentru înființarea plantațiilor de culturi nucifere:

- livezi de nuc alioit, migdal și alun – 20 mii de lei/ha;

d) pentru înființarea plantațiilor de cătină albă – 20 mii lei/ha;

e) pentru înființarea plantațiilor de căpușun și afin – 50 mii de lei/ha;

f) pentru înființarea plantațiilor de arbuști fructiferi: coacăz, zmeur, agriș, aronia și mure – 40 mii lei per hecator;

g) plantații alioi și portaltoi, categoria biologică "bază" în cadrul pepinierilor pomicole înregistrate conform Legii despre semințe nr.68 din 5 aprilie 2013 – 50 mii/ha

2). Pentru înființarea plantațiilor de viață de vie cu:

- a)soiuri de struguri de masă – 40 mii lei/ha;
- b)cu soiuri de struguri pentru vin (tehnice), cu densitatea butucilor la hecitar:
  - pînă la 3500 bucăți – 40 mii lei/ha;
  - de la 3600 pînă la 4000 bucăți – 50 mii lei/ha;
  - de la 4100 pînă la 4500 bucăți – 60 mii lei/ha;
  - de la 4500 bucăți și mai mult – 85 mii lei/ha (cu sistem de suport instalat);

- pentru înființarea plantațiilor de viață de vie în toamna anului 2015, cu densitatea mai mică de 3100 butuci/ha – 25 mii lei/ha.

3) pentru înființarea plantațiilor de culturi aromatice:

- a) trandafir de ulei – 6,0 mii lei per hecitar;
- b) levăntică, isop, jaleș – 4,0 mii lei per hecitar;

4) pentru echipament antiîngheț, dat în exploatare – 50 mii lei/ha;

5) pentru echipament antigrindină, dat în exploatare – 100 mii lei/ha;

6) pentru defrișarea plantațiilor multianuale pomice, nucifere și viticole – 10 mii lei per hecitar, dar în limita a cel mult 100 ha per beneficiar cumulativ pentru toate tipurile de plantații.

40. În cazul plantațiilor înființate cu material săditor autohton, furnizorii trebuie să fie înregistrați în Registrul al agentilor economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor, în conformitate cu prevederile Legii despre semințe nr.68 din 5 aprilie 2013.

41. Producătorii agricoli pot beneficia de subvenții majorate în cazul înființării plantațiilor viticole:

1) cu soiuri de viață de vie de struguri de masă:

a) solicitate pe părțile de desfacere a producției de struguri, a căror listă se aprobă prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare – cu 5,0 mii lei/ha;

b)înființate cu material săditor, produs de pepiniere viticole autohtone (cel puțin categoria Standard) cu 5,0 mii lei/ha;

2) cu soiuri de viață de vie de struguri pentru vin (tehnice):

a)destinate pentru producerea produselor vitivinicole cu IGP/DOP, care posedă pașaportul tehnic al proiectului agreat, printr-un aviz, de către asociația/uniunea cu IGP/DOP, în aria căreia este amplasată plantația viticolă dată – cu 5,0 mii lei/ha;

b)înființate cu soiuri autohtone (grupul Feteasca, Rara neagră, Viorica) – cu 5,0 mii lei/ha;

c)înființate cu material săditor, produs de pepiniere viticole autohtone (cel puțin categoria Standard) – cu 5,0 mii lei/ha;

42. Mijloacele financiare alocate pentru Fondul Viei și Vinului, în conformitate cu prevederile articolului 32³ alineatul (3) litera b) și alineatul (12) din Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006, vor fi transferate de către Agenție, la prezentarea de către Oficiul Național al Viei și Vinului a următoarelor documente:

- 11) scrisoarea de solicitare a mijloacelor financiare;
- 12) copia de pe ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare cu privire la aprobarea contribuțiilor producătorilor de produse vitivinice în Fondul Viei și Vinului pentru anul 2014;
- 13) copia de pe extrasul din Registrul încasărilor fondurilor speciale, eliberat de Trezoreria teritorială Chișinău;
- 14) copia de pe certificatul privind datele de identificare bancare.

43. Documentele menționate la punctul 42 se depun la oficiul teritorial Chișinău al Agenției, în termenul specificat la punctul 21 din prezentul Regulament.

44. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului finanțier:

1) actul de recepționare și înregistrare la venituri a plantațiilor perene în primul an de vegetație, conform Anexei nr. 2 și caracteristica plantației perene în primul an de vegetație supuse înregistrării la venituri, conform Anexei nr. 1, aprobat prin HG 705 din 20 octombrie 1995 cu privire la modul de înregistrare la venituri, punere pe rod, casare și defrișare a plantațiilor perene;

2) copia de pe raportul statistic privind înființarea plantațiilor multianuale (formularul nr.2 liv-vii), în condițiile prevăzute de actele normative în vigoare;

3) actul de dare în exploatare în cazul sistemelor antiîngheț, instalațiilor antigrindină, coordonat cu reprezentantul secției/serviciului teritorial al Agenției din raza amplasării plantației. Modelul actului dării

în exploatare pentru sistemele antiîngheț și instalațiile antigrindină, se aprobă prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;

4) copia de pe pașaportul, inclusiv planul general al proiectului de înființare a plantațiilor pomicole și viticole, iar în cazul plantațiilor de arbuști fructiferi, căpușun și culturilor aromatice, copia de pe planul general al plantației, cu indicarea dimensiunilor, segmentelor ce formează conturul (perimetru) plantației și indicarea schemei de plantare, elaborată de proiectantul în domeniu;

5) copia de pe schița de proiect, cu descifrarea părților componente a instalațiilor, pentru sistemul antiîngheț, instalațiile antigrindină, elaborată de producător sau, după caz, de furnizor;

6) copia de pe certificatul de valoare biologică a materialului săditor, eliberat de producător;

7) copia de pe facturile pentru materialul săditor procurat sau produs, iar în cazul importului copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară, precum și copia de pe permisul fitosanitar, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

8) copia de pe facturile pentru componentele instalației antigrindină/antiîngheț, iar în cazul importului – copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară;

9) copia cererii pentru casarea plantației perene, copia actului de casarea plantațiilor perene, copia actului de defrișare a plantațiilor perene, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.705 din 20 octombrie 1995 privind modul de înregistrare la venituri, punere pe rod, casare și defrișare a plantațiilor perene;

10) copia de pe actul de defrișare, casare și declarația de defrișare a plantațiilor viticole, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.21 din 24 februarie 2014 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evidența contabilă a plantațiilor viticole în procesul plantării, exploatarii și defrișării acestora;

11) copia acordurilor proprietarilor pentru defrișarea plantațiilor cu semnătura acestora;

12) copia de pe ordinul de plată privind achitarea totală sau parțială (dar nu mai puțin de 50% din cost) pentru materialul săditor procurat, iar pentru sistemele antigrindină și antiîngheț copia de pe ordinul de plata care confirmă achitarea integrală a acestora.

13) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

45. Solicitanții de subvenții vor depune separat cererile de solicitare a sprijinului financiar pentru înființarea plantațiilor pomicole și viticole, pentru defrișarea plantațiilor pomicole și viticole, precum și pentru instalarea în plantațiile multianuale a sistemelor antiîngheț și instalațiile antigrindină.

46. Pentru tinerii fermieri și/sau femeile fermieri, solicitanți de subvenții în cadrul prezentei măsuri, valoarea sprijinului se majorează cu 15 % din suma subvenției calculate.

47. Beneficiarul de subvenții destinate înființării plantațiilor pomicole, nucifere, viticole, de arbuști fructiferi și căpușun, nu este în drept să înstrăineze, să caseze sau să defrișeze, să transmită în folosință sub orice formă, precum și nici să abandoneze activitatea în sistemul agriculturii ecologice, înainte de expirarea a cel puțin 1/3 din termenul de exploatare a plantației, iar pentru sistemele antiîngheț și instalațiile antigrindină nu se permite înstrăinarea acestora sau să transmită în folosință sub orice formă în decurs de 5 ani de la data semnării contractului de acordare a sprijinului financiar/ autorizării în conformitate cu prevederile pct.199. În caz contrar, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

SubMăsura 1.3. Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol conventional

48. Obiectivul general constă în creșterea productivității și competitivității sectorului agricol prin facilitarea accesului producătorilor la tehnică, utilaje agricole performante.

49. Obiective specifice:

- 1) creșterea productivității și calității operațiilor tehnologice mecanizate;
- 2) reducerea costurilor operațiilor tehnologice mecanizate;
- 3) îmbunătățirea calității producției agricole;
- 4) dezvoltarea tehnologiilor moderne de cultivare.

50. Obiectivul operațional constă în atragerea investițiilor pentru înnoirea și extinderea parcului de tehnică și utilaj agricol purtat/tractat nou.

51. Domeniul de acțiune. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație în proporție de 25% din cost (per unitate), dar nu mai mult de 400 mii lei per beneficiar, pentru tehnica și utilajul agricol nou, procurat de la furnizori/distribuitori autorizați, cu anul producerii nu mai mic de 2014. Lista tehnicii și utilajului agricol convențional, pasibil subvenționării, este prevăzută în anexa nr.3 la prezentul Regulament.

52. Producătorii agricoli care au procurat tehnică și utilaj agricol nou fabricat în Republica Moldova beneficiază de sprijin finanțier în proporție de 35% din cost (per unitate), dar nu mai mult de 400 mii lei per beneficiar.

53. Sub incidența prezentei măsuri cade și tehnica, utilajul agricol nou, procurate în rate, începînd cu anul 2014, cu anul producerii nu mai mic de 2014, prevăzute în anexa nr.3 a prezentului Regulament, valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitare în perioada 1 noiembrie 2015-31 octombrie 2016.

54. Pentru tehnica și utilajul agricol nou, procurate în rate, începînd cu anul 2014, prevăzute în anexa nr.3 a prezentului Regulament, prin intermediul companiilor de leasing, în baza unui contract de leasing finanțier, conform Legii nr.59-XVI din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, producătorul agricol va avea dreptul să solicite subvenția odată cu achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a tehnicii și utilajului agricol nou, iar valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitare în perioada 1 noiembrie 2014 - 31 octombrie 2016, exceptînd plătile aferente leasingului: dobînda de leasing, asigurarea bunului etc.

55. Solicitanții de subvenții de la pct. 51, care au procurat combine și tractoare cu capacitatea motorului mai mare de 100 c.p. pot beneficia de subvenție dacă dispun de cel puțin 50 ha teren arabil în condițiile legii.

56. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului finanțier:

- 1) copia documentului primar contabil (factura fiscală, factură de expediție, factură), iar în cazul importului copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară;
- 2) extras din registrul primăriei de evidență a contractelor de arendă;
- 3) copia de pe contractul de vînzare-cumpărare privind achiziționarea tehnicii și utilajului agricol nou;
- 4) copia de pe certificatul de înmatriculare/inregistrare sau provizoriu al tehnicii și utilajului agricol nou;
- 5) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală, sau după caz a ratei, la procurarea tehnicii și utilajului agricol nou.
- 6) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

57. Beneficiarul de subvenție destinată scopului trasat la punctele 51-52 din prezentul Regulament nu este în drept să înstrâineze/transmită în folosință sub orice formă, timp de 5 ani obiectul subvenționării, din momentul autorizării plății. În caz de înstrăinare sau transmitere în folosință sub orice formă a obiectului investiției subvenționat, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

SubMăsura 1.4. Stimularea investițiilor pentru utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice

58. Obiectivul general constă în creșterea productivității, competitivității și asigurarea siguranței alimentare prin stimularea organizării și înnoirii tehnologice a fermelor zootehnice.

59. Obiective specifice:

- 1) înființarea fermelor zootehnice;
- 2) utilizarea tehnologică a fermelor cu echipament modern;
- 3) modernizarea procesului tehnologic în cadrul fermelor zootehnice;
- 4) diversificarea tipurilor de exploatații agricole specializate în creșterea animalelor;
- 5) ameliorarea șeptelului de animale, precum și crearea condițiilor optime pentru bunăstarea animalelor;
- 6) îmbunătățirea calității și sporirea competitivității producției de origine animală atât pe piața internă, cât și externă, inclusiv pe cea a Uniunii Europene;
- 7) asigurarea standardelor de igienă și inofensivitate a produselor de origine animală;
- 8) sporirea valorii adăugate și a eficienței economice;
- 9) sporirea veniturilor producătorilor agricoli și diminuarea sărăciei în mediul rural;
- 10) îmbunătățirea serviciilor prestate de către medicii veterinari de liberă practică.

60. Obiectivul operațional constă în extinderea numărului și majorarea investițiilor pentru înființarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice.

61. Domeniul de acțiune. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație din costul utilajului tehnologic nou, achitat integral, destinat dotării și modernizării fermelor zootehnice, inclusiv construcția/reconstrucția fermelor zootehnice de bovine, ovine și caprine.

62. Mărimea subvenției acordate se calculează sub formă de compensație din valoarea utilajului tehnologic nou (inclusiv a materialelor de construcție și lucrărilor de proiectare), conform facturilor, iar în cazul importului - copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară, după cum urmează:

- 1) pentru fermele zootehnice de bovine – 50% din costul utilajului tehnologic, materialelor de construcție, conform devizelor de cheltuieli, inclusiv proiectul tehnic, elaborat de companii licențiate în acest domeniu, dar nu mai mult de 3 mil.lei per beneficiar/grup de producători;
- 2) pentru fermele zootehnice de ovine și caprine – 30% din costul utilajului tehnologic, materialelor de construcție, conform devizelor de cheltuieli, inclusiv proiectul tehnic, elaborat de companii licențiate în acest domeniu, dar nu mai mult de 1,5 mil.lei per beneficiar/grup de producători;
- 3) pentru fermele zootehnice de creștere a prepelițelor – 40% din costul utilajului tehnologic, dar nu mai mult de 1 mil.lei per beneficiar/grup de producători;
- 4) pentru fermele zootehnice de alte specii din domeniul agricol – 30% din costul utilajului tehnologic, dar nu mai mult de 1,5 mil.lei per beneficiar/grup de producători;

63. În cadrul prezentei măsuri se va beneficia de subvenții la utilaj, echipament, materiale de construcție, lucrări de proiectare, procurate/efectuate în anul 2014 și date în exploatare începînd cu 1 noiembrie 2015.

64. Lista echipamentului, utilajului tehnologic, materialelor de construcție, eligibile în cadrul prezentei măsuri, este prevăzută în anexa nr.4 la prezentul Regulament.

65. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului finanțier:

- 1) copia documentelor primare contabile (facturi fiscale, facturi, facturi de expediție), iar în cazul importului copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară;
- 2) copia de pe contractul de vînzare-cumpărare a utilajului sau echipamentului;
- 3) copia de pe documentația tehnică eliberată de producător, cu descrierea caracteristicilor tehnice ale utilajului tehnologic;
- 4) copia de pe actul de recepție finală a lucrărilor, însotit de avizul expertizei ecologice de stat proiectul tehnic inclusiv devizul de cheltuieli în cazul construcțiilor/reconstrucțiilor fermelor zootehnice de bovine/ovine/caprini;
- 5) procesul-verbal de executare a lucrărilor cu anexarea devizului de cheltuielilor descifrat pentru materialele utilizate, serviciile de montare și instalare de modelul stabilit prin Ordinul AIPA;
- 6) actul de instalare a utilajului și echipamentului, vizat de șeful direcției raionale pentru agricultură și alimentație și coordonat cu reprezentantul secției/serviciului teritorial al Agenției, de model-tip aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;
- 7) copia de pe autorizația sanitar-veterinară de funcționare, eliberată în modul stabilit;
- 8) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală a costului echipamentului și utilajului, materialelor de construcție, proiectului tehnic;
- 9) copia de pe certificatul de înmatriculare sau provizoriu al tehnicii/utilajului;
- 10) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

11) Raport de valoare la suma solicitată de 500 000

66. Pentru tinerii fermieri și/sau femeile-fermieri, solicitanți de subvenții în cadrul prezentei măsuri, valoarea sprijinului se majorează cu 15% din suma subvenției calculate.

67. Beneficiarul de subvenție destinată scopului trasat la punctul 62 din prezentul Regulament nu este în drept să înstrâineze/transmită în folosință sub orice formă timp de 5 ani obiectul subvenționării, inclusiv bunul imobil pe care este efectuată investiția, de la data semnării contractului de acordare a sprijinului finanțier/ autorizării în conformitate cu prevederile pct.199. În caz de înstrăinare sau transmitere în folosință sub orice formă a obiectului investiției subvenționat, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

SubMăsura 1.5. Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora

68. Obiectivul general constă în creșterea productivității, competitivității și asigurarea siguranței alimentare prin stimularea ameliorării efectivului de animale.

69. Obiective specifice:

1) ameliorarea șeptelului de animale;

2) îmbunătățirea calității și sporirea competitivității producției de origine animală atât pe piața internă, cât și externă, inclusiv pe cea a Uniunii Europene;

3) sporirea valorii adăugate și a eficienței economice;

4) sporirea veniturilor producătorilor agricoli și diminuarea sărăciei în mediul rural.

70. Obiectivul operațional constă în extinderea numărului și înnoirea efectivului animalelor de prăsilă.

71. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială a investiției la procurarea animalelor de la fermele de prăsilă, incluse în Nomenclatorul raselor, tipurilor și crosurilor de animale, omologate (raionate) în Republica Moldova, inclusiv din import, începînd cu anul 2015.

72. Mărimea subvenției se calculează sub forma cuantumurilor exprimate ca sume fixe la unitatea de greutate, conform facturilor, invoice-urilor și declarațiilor vamale, dar nu mai mult decît valoarea investiției conform facturilor, după cum urmează:

1) vaci primipare, junci și juninci cu vîrstă de cel puțin 12 luni, șeptel de lapte – 60 lei per kg;

2) vaci primipare, junci și juninci cu vîrstă de cel puțin 12 luni, șeptel de carne – 40 lei per kg;

3) vieri cu vîrstă de 6-8 luni (rasă pură) – 60 lei per kg (procurate din Republica Moldova) și 40 lei per kg (procurate din import);

4) scrofișe neînsămîntate cu vîrstă de 6-8 luni (rasă pură și birasiale) – *50 lei per kg (procurate din Republica Moldova) și 30 lei per kg (procurate din import)*;

5) berbeci și țapi cu vîrstă de 6-20 luni – 100 lei per kg;

6) mioare și căprîte cu vîrstă de 6-20 luni – 70 lei per kg;

7) iepuri de casă de reproducție – 100 lei per kg;

8) mătci de albine cu vîrstă de cel mult 3 luni – 100 lei per unitate;

9) roiuiri de albine cu mătci cu vîrstă de cel mult 3 luni – 400 lei per unitate.

73. Termenul de calcul al vîrstei animalelor v-a începe din data procurării conform facturărilor și invoice-rilor.

74. Mărimea subvenției în cadrul prezentei măsuri va fi în limita plafonului maxim de 2,5 mil.lei per beneficiar/grup de producători.

75. În cadrul prezentei măsuri se acordă subvenții producătorilor agricoli pentru procurările unui efectiv în limitele:

1) 3 – 70 vaci/junci la fermele de bovine;

2) 5 – 150 scroafe/scrofișe la fermele de porcine;

3) 10 – 200 oi/capre la fermele de ovine/caprîne;

4) 8 – 200 iepuroaice la fermele de iepuri;

5) 10 și mai multe mătci de albine/roiuiri/familii de albine.

76. Beneficiarul subvenției destinate scopului specificat la punctele 66-67 din prezentul Regulament nu este în drept să înstrâineze/sacrifice obiectul subvenționării, timp de:

1) 3 ani – pentru vaci, junci;

2) 2 ani – pentru scroafe/scrofișe;

3) 1 an – pentru vieri, iepuri;

4) 3 ani – pentru berbeci, mioare și capre.

Perioada sus-citată vizează anii calendaristici următori anului în care a avut loc transferul sprijinului finanțier.

77. Producătorii agricoli care au înstrăinat (vîndut, donat, schimbat etc.), sacrificat sau care s-au făcut vinovați de pieirea animalelor, pînă la expirarea termenului prevăzut, sunt obligați să restituie suma subvenției, cu excepția situațiilor de forță majoră, precum și a cazurilor de epizootie, confirmate în modul stabilit.

78. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului finanțier:

1) copia documentelor primare contabile (facturi fiscale, facturi, facturi de expedite), iar în cazul importului copia de pe invoice-uri și declarațiile vamale și complimentare vizate de medicul veterinar și șeful subdiviziunii teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;

- 2) copia de pe certificatul de înregistrare (identificare, mișcare) a animalului, pentru cele care sunt supuse înregistrării conform Legii nr.231-XVI din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor cu ștampila umedă al subdiviziunii teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- 3) copia de pe certificatul de rasă (pedigreu) al fiecărui animal, cu excepția mătciilor de albini;
- 4) copia de pe autorizația sanitar-veterinară de funcționare pentru exploatația zootehnică în care vor fi întreținute animalele;
- 5) copia de pe polița de asigurare a animalelor, cu excepția procurării mătciilor de albini/roiurilor/familiilor de albine, încheiat în conformitate cu Legea nr.243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură;
- 6) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală a costului animalelor procurate;
- 7) copia de pe actele de punere și scoatere de sub carantină profilactică a animalelor de prăsilă importate, eliberată de subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- 8) pentru roiurile și familiile de albine, pentru care se solicită subvenție, copia de pe certificatul de rasă al mătciilor de albine.
- 9) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

SubMăsura 1.7. Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare.

79. Obiectivul general al măsurii constă în creșterea productivității și competitivității agriculturii prin asigurarea accesului producătorilor agricoli la resurse financiare.

80. Obiective specifice:

- a. dinamizarea utilizării creditelor operaționale în condiții comerciale de către producătorii agricoli;
- b. creșterea rentabilității activităților agricole;
- c. sporirea veniturilor producătorilor agricoli și diminuarea sărăciei în mediul rural.

81. Obiectivul operațional urmărit este revigorarea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale, organizațiile de microfinanțare și asociațiile de economii și împrumut.

82. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat producătorilor agricoli, care au obținut credite, începând cu anul 2013, de la băncile comerciale, organizații de microfinanțare și asociații de economii și împrumut, înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, pentru achiziționarea următoarelor bunuri și servicii:

- 1) semințe și material săditor;
- 2) materie primă pentru întreprinderile de prelucrare primară, procesare a produselor agricole amplasate în localități rurale;
- 3) îngrășăminte (minerale și organice), inclusiv mijloace de protecție a plantelor și animalelor;
- 4) furaje;
- 5) lubrifianti și carburanți;
- 6) energie electrică utilizată la irigare;
- 7) acoperirea cheltuielilor pentru asigurarea riscurilor;
- 8) piese de schimb pentru tehnica agricolă și utilajul care asigură procesul tehnologic al întreprinderii;
- 9) module de seră, peliculă și alte materiale pentru construcția/reconstrucția de sere, solarii și tuneluri;
- 10) procurarea tehnicii și utilajului agricol, echipamentului ce formează sisteme de irigare, sisteme antiîngheț și instalații antigrindină;
- 11) procurarea utilajului tehnologic, materialelor de construcție, în scopul utilării și renovării fermelor zootehnice;
- 12) procurarea animalelor;
- 13) procurarea echipamentelor tehnologice și a utilajelor în scopul dezvoltării infrastructurii postrecoltare și prelucrare primară în localitățile rurale, inclusiv pentru frigidere de păstrare a fructelor și legumelor, pentru case de ambalare, amplasate atât în localități rurale, cît și în extravilanul orașelor,

orașelor-reședință ale consiliilor raionale, inclusiv orașele, satele și comunele din cadrul municipiului Chișinău și Bălți.

83. Mărimea sprijinului acordat se calculează, aplicînd formula:

$$S = D \times K \times (R_m/R_d)$$

în care:

S – suma subvenției, în lei, dar nu mai mult decât valoarea dobînzii achitare conform contractului de creditare/imprumut începînd cu 1 noiembrie 2015;

D – valoarea dobînzii achitare conform contractului de creditare/imprumut;

R_m – rata medie a dobînzii, care constituie 16%;

R_d – rata dobînzii conform contractului de creditare/imprumut;

K – coeficientul stabilit prin raportul dintre suma utilizată exclusiv în scopurile indicate la punctul 82 la suma creditului accesat.

84. Pentru creditele a căror rata dobînzii este una flotantă, în formula de calcul va fi utilizată media ratelor dobînzii flotante pentru perioada de calcul.

85. Pentru obținerea sprijinului se solicită suplimentar:

1) copia de pe contractul de credit;

2) certificatul eliberat de către instituțiile financiare privind direcțiile de utilizare a creditului, și suma dobînzii achitată începînd cu 1 noiembrie 2015, conform modelului aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;

3) copia de pe ordinele de plată ce atestă achitarea dobînzii, începînd cu 1 noiembrie 2015 sau borderourile de plată, completate și eliberate de către instituțiile financiare, conform modelului aprobat prin ordinul MAIA.

86. Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar/grup de producători în cadrul prezentei măsuri constituie 120 mii lei.

87. Prin derogare de la prevederile punctelor 82-85 ale prezentului Regulament, sunt eligibile pentru procedura de subvenționare împrumuturile accesate de către membrii asociațiilor de economii și împrumut în perioada 1 ianuarie 2015 – 5 octombrie 2016 conform dobînzilor achitate în perioada 1 noiembrie 2015 – 5 octombrie 2016, pentru achiziționarea bunurilor și serviciilor specificate la punctul 82 al prezentului Regulament.

88. Asociațiile de economii și împrumut vor putea depune pînă la 5 octombrie 2016 o singură solicitare de acordare a sprijinului finanțier prin intermediul Asociației Centrale de Economii și Împrumut "Uniunea Centrală" și Asociației Centrale a asociațiilor de economii și împrumut (în continuare – asociații centrale) respectiv, din care fac parte.

89. Solicitările de sprijin finanțier pentru fiecare membru al Asociației de Economii și Împrumut vor fi înscrise în formularul Listei beneficiarilor, modelul căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare. Asociațiile de economii și împrumut care nu sunt membri ai asociației centrale, sunt în drept să beneficieze de subvenții în condiții generale stabilite, depunînd solicitarea la una din cele două asociații centrale, după alegere.

90. Fiecare membru al Asociației de Economii și Împrumut cumulativ nu poate beneficia de sprijin finanțier mai mare de 20.000 lei.

91. Formularele cu solicitările de finanțare ale asociațiilor de economii și împrumut depuse în termenele stabilite la oficile asociațiilor centrale vor fi totalizate și reflectate într-un Act centralizator modelul căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.

92. Solicitările de finanțare ale asociațiilor de economii și împrumut depuse la asociațiile centrale vor fi cusute într-un dosar care va conține:

1) cererea de finanțare, modelul căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;

2) certificatul bancar cu rechizitele asociației centrale;

3) copia de pe certificatul de înregistrare a asociației centrale;

4) declarația pe propria răspundere a asociației centrale despre utilizarea împrumuturilor conform punctului 90 al prezentului Regulament, acordate de către asociațiile de economii și împrumut, modelul căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;

5) actul centralizator, modelul căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;

6) lista beneficiarilor de împrumuturi de la asociațiile de economii și împrumut, modelul căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.

93. Dosarul de subvenționare va fi depus de către asociațiile centrale pînă la 15 octombrie 2016 la sediul central al Agenției în cadrul Direcției administrare și control, actul centralizator și lista beneficiarilor de împrumuturi de la asociațiile de economii și împrumut vor fi prezentate și în format electronic (Excel).

94. Direcția autorizare plăți va efectua calculul în baza listelor beneficiarilor de împrumuturi de la asociațiile de economii și împrumut și actului centralizator, conform punctului 83 al prezentului Regulament.

95. Agenția va efectua transferul sprijinului finanțier solicitat la conturile asociațiilor centrale conform actului centralizator prezentat, care ulterior vor redistribui suma sprijinului finanțier asociațiilor de economii și împrumut.

96. Asociațiile de economii și împrumut vor redistribui suma sprijinului finanțier membrilor săi în baza Listelor beneficiarilor de împrumut și vor întocmi raportul privind repartizarea sprijinului finanțier, aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, care va fi prezentat asociațiilor centrale pînă la 10 decembrie 2016.

97. Asociațiile centrale, pînă la 20 decembrie 2016, vor informa printr-un raport totalizator Agenția despre faptul achitării integrale a sumei sprijinului finanțier acordat, cu anexarea rapoartelor privind repartizarea sprijinului finanțier.

98. Responsabili de corectitudinea întocmirii listelor beneficiarilor de împrumuturi și actului centralizator, precum și utilizarea conform destinațiilor a împrumuturilor acordate, specificate la punctul 90 al prezentului Regulament vor fi asociațiile centrale.

99. Mijloacele finanțiere nedistribuite către membrii asociațiilor de economii și împrumut vor fi rambursate în contul Agenției.

100. Creditele revolving, leasing, overdraft și creditele cu porțiune de grant nu sunt eligibile în cadrul prezentei măsuri, indiferent de sursa lor. Pentru obținerea subvenției în cadrul prezentei măsuri, solicitantul va depune o singură cerere pentru anul 2016.

SubMăsura 1.7A Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură

101. Mijloacele finanțiere prevăzute pentru prezenta măsură se utilizează la subvenționarea primelor de asigurare a producătorilor agricoli, în baza contractelor de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, care pot fi produse în anul 2016, în conformitate cu Legea nr.243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură și în baza Listei riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează, din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pe anul 2015, primele de asigurare în fitotehnie, horticultură, viticultură și zootehnie (anexa nr.2 la prezenta hotărâre) și Listei culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror asigurare se subvenționează, din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pe anul 2016, primele de asigurare (anexa nr.3 la prezenta hotărâre).

102. Cuantumul maxim al subvenției se stabilește ținînd cont de primele de asigurare calculate conform tarifelor de asigurare prevăzute în condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură și nu va depăși plafonul de 300 mii lei pentru unul și același producător agricol.

Măsura 2. Investiții în prelucrarea și comercializarea produselor agricole.

SubMăsura 1.6. Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare

103. Obiectivul general constă în sporirea productivității și competitivității sectorului agricol prin modernizarea utilajului și infrastructurii postrecoltare și procesare.

104. Obiective specifice:

- 1) implementarea și dezvoltarea tehnologiilor postrecoltare;
- 2) modernizarea proceselor și tehnologiilor de prelucrare a produselor agricole de origine vegetală și animală;
- 3) sporirea calității produselor la standardele internaționale;
- 4) diversificarea serviciilor prestate populației rurale.

105. Obiectivul operațional constă în creșterea investițiilor în infrastructura de prelucrare, uscare, congelare a fructelor, legumelor, de prelucrare primară și finită, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, prelucrare, ambalare și păstrare a laptelui, prelucrare primară și finită a cerealelor și produselor oleaginoase, în cazele de ambalare și frigidere de păstrare a fructelor și legumelor, precum și în certificarea mierii de albine.

Domeniu de intervenție 1.6.1. Case de ambalare și frigidere de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor.

106. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială la procurarea cu achitare integrală a echipamentelor tehnologice și utilajelor noi, inclusiv a materialelor de construcție, începând cu anul 2014 și date în exploatare după 1 noiembrie 2015, conform anexei nr.5 la prezentul Regulament, destinate frigidierelor de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor, precum și caselor de ambalare.

107. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în rate procentuale, din valoarea investiției eligibile:

1) *50%, din valoarea echipamentelor, utilajelor instalate și materialelor de construcție pentru investițiile realizate în localitățile rurale, precum și în extravilanul orașelor/orașelor-reședință ale consiliilor raionale:*

- a) depozite și depozite frigorifice de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor;
- b) case de ambalare;

Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar/grup de producători, constituie 3,0 mil.lei.

2) *20% din valoarea echipamentelor tehnologice și a utilajelor amplasate în orice localitate eligibilă, altele decât cele menționate la subpunctul 1), inclusiv în unitățile administrativ-teritoriale autonome (orașe, sate și comune) din cadrul municipiului Chișinău și Bălți, dar nu mai mult de 1,5 mil.lei per beneficiar/grup de producători.*

Domeniu de intervenție 1.6.2. Procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor.

108. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială la procurarea echipamentelor tehnologice și utilajelor noi, inclusiv a materialelor de construcție, începând cu anul 2014 și date în exploatare după 1 noiembrie 2015, conform anexei nr.5 la prezentul Regulament, achitare integral și instalate la întreprinderile de prelucrare primara/finită, procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor.

109. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în rate procentuale, din valoarea investiției eligibile:

- 1) pentru investițiile realizate în localitățile rurale, precum și în extravilanul orașelor/orașelor-reședință ale consiliilor raionale - 40% din valoarea echipamentelor și utilajelor instalate pentru prelucrarea primara/finită, procesarea, uscarea și/sau congelarea fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor, dar nu mai mult de 2 mil.lei per beneficiar.
- 2) pentru alte localități eligibile, altele decât cele menționate la subpunctul 1), inclusiv unitățile administrativ-teritoriale autonome (orașe, sate și comune) din cadrul municipiilor Chișinău și Bălți - 20% din valoarea echipamentelor tehnologice și a utilajelor instalate pentru domeniile menționate în subpunctul precedent, dar nu mai mult de 1,5 mil.lei per beneficiar.

Domeniu de intervenție 1.6.3. Prelucrare, uscare și condiționare a cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soia.

110. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială la procurarea echipamentelor tehnologice și utilajelor noi, începând cu anul 2014 și date în exploatare după 1 noiembrie 2015, conform anexei nr.5 la prezentul Regulament, achitare integral și instalate la întreprinderile agricole de prelucrare primară/finită, procesare, uscare, condiționare, depozitare, păstrare și ambalare a cerealelor, oleaginoaselor, floarea-soarelui și soia.

111. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în rate procentuale, din valoarea investiției eligibile:

1) 30% din valoarea echipamentelor și utilajelor instalate la întreprinderile agricole, amplasate în localitățile rurale, precum și în extravilanul orașelor/orașelor-reședință ale consiliilor raionale, pentru prelucrarea primară/finită, procesarea, uscarea, condiționarea, depozitarea, păstrarea și ambalarea cerealelor, oleaginoaselor, floarea-soarelui și soia, dar nu mai mult de 1,5 mil.lei per beneficiar /grup de producători;

2) 20% din valoarea echipamentelor tehnologice și a utilajelor amplasate în orice localitate eligibilă, altele decât cele menționate la subpunctul 1), inclusiv unitățile administrativ-teritoriale autonome (orașele, satele și comunele) din cadrul municipiului Chișinău și Bălți, dar nu mai mult de 1 mil.lei per beneficiar/ grup de producători.

Domeniu de intervenție 1.6.4. Prelucrare primară, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, procesare, ambalare și păstrare a laptelui.

112. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială la procurarea echipamentelor tehnologice și utilajelor noi, începînd cu anul 2014 și date în exploatare după 1 noiembrie 2015, conform anexei nr.5 la prezentul Regulament, achitate integral și instalate la întreprinderile de prelucrare primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare, procesare și păstrare a cărnii, prelucrare primară/finită, procesare, ambalare și păstrare a laptelui.

113. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în rate procentuale, din valoarea investiției eligibile:

1) 50% din valoarea echipamentelor și utilajelor instalate la întreprinderile agricole, amplasate în localitățile rurale pentru:

- a) prelucrarea primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare, procesare și păstrare a cărnii;
- b) echipament/utilaj pentru analiza mierii de albine;
- c) prelucrarea primară/finită, ambalarea, procesarea și păstrarea laptelui.

Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar/ grup de producători, constituie 1,5 mil.lei.

2) 20% din valoarea echipamentelor tehnologice și a utilajelor amplasate în orice localitate eligibilă, altele decât cele menționate la subpunctul 1), inclusiv unitățile administrativ-teritoriale autonome (orașele, satele și comunele) din cadrul municipiului Chișinău și Bălți, dar nu mai mult de 1 mil.lei per beneficiar/ grup de producători.

114. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului finanțier:

- 1) copia de pe documentația tehnică eliberată de producător, cu descrierea caracteristicilor tehnice a echipamentului, utilajului tehnologic;
- 2) copia de pe facturi fiscale, facturi de expediție, facturi, iar în cazul importului – copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară, cu anexarea declarațiilor complimentare;
- 3) copia de pe contractul de vînzare-cumpărare a utilajului și echipamentului nou procurat;
- 4) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală a echipamentului și utilajului nou procurat;
- 5) actul de dare în exploatare a utilajului și echipamentului, vizat de șeful direcției raionale pentru agricultură și alimentație și coordonat cu reprezentantul secției/serviciului teritorial al Agenției, modelul-tip al căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;
- 6) copia de pe actul de recepție finală a lucrărilor, procesul-verbal de executare a lucrărilor, precum și avizul expertizei ecologice de stat, în cazul construcțiilor noi, în care se instalează utilajul și echipamentul eligibil;
- 7) copia de pe certificatul de înmatriculare sau provizoriu al tehniciei;
- 8) copia autorizației de funcționare a întreprinderii, eliberată de autoritățile publice locale;
- 9) copia de pe avizul de recunoaștere a grupurilor de producători, înregistrați în sensul Legii nr.312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora.
- 10) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.
- 11) Raport de valoare

115. Pentru tinerii fermieri, și/sau femeile-fermieri, solicitanți de subvenții în cadrul prezentei măsuri, valoarea sprijinului se majorează cu 15% din suma subvenției calculate.

116. Beneficiarul de subvenție destinată scopului trazat la punctele 106-114 din prezentul Regulament nu este în drept să înstrăineze/transmită în folosință sub orice formă, timp de 5 ani, obiectul subvenționării de la data semnării contractului de acordare a sprijinului finanțier/ autorizării în conformitate cu prevederile pct.199. În caz de înstrăinare sau transmitere în folosință sub orice formă a obiectului investiției subvenționat, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

SubMăsura 1.8. Stimularea constituuirii și funcționării grupurilor de producători agricoli

117. Obiectivul general constă în stimularea creării parteneriatelor asociative în scopul sporirii eficienței și competitivității producătorilor agricoli.

118. Obiective specifice:

1) consolidarea capacitatei producătorilor agricoli în crearea și dezvoltarea parteneriatelor asociative;

2) încurajarea mecanismului asociativ de producere, procesare, sortare și ambalare a producției cu valoare adăugată înaltă;

3) susținerea dezvoltării capacitaților asociative de postrecoltare și procesare a producției agricole primare.

119. Domeniul de acțiune. Alocarea mijloacelor finanțare, în calitate de sprijin suplimentar pentru stimularea investițiilor de către grupuri de producători.

120. Sprijinul finanțier se acordă, la cererea grupului de producători recunoscut în temeiul Legii nr. 312 din 20.12.2013 „Privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora”, se calculează reiesind din valoarea producției comercializate anual de către grupul de producători, conform actelor confirmative, după cum urmează:

- a) 5% – în primul an de activitate;
- b) 4% – în al doilea an de activitate;
- c) 3% – în al treilea an de activitate;
- d) 2% – în al patrulea an de activitate;
- e) 1% – în al cincilea și în următorii ani de activitate a grupului de producători.

Sprijinul finanțier acordat grupului de producători în quantumul prevăzut la lit. a)–e) nu va depăși suma de 1,5 mil. lei.

121. În cazul produselor de origine vegetală, valoarea minimă a producției comercializate eligibilă pentru sprijin finanțier este de 1,0 mil. lei.

122. În cazul grupurilor de producători recunoscute în cursul primului lor an de activitate, sprijinul finanțier poate fi solicitat în funcție de activitatea economică realizată în ultimul semestru, pe baza dărilor de seamă prezentate pentru perioada respectivă, ținând cont de valoarea minimă a producției comercializate.

123. Sprijinul finanțier acordat grupurilor de producători se restituie integral în cazul admiterii încălcărilor prevăzute la art. 20 alin. (4) lit. a), b) și e) din Legea nr. 312 din 20.12.2013 „Privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora”.

124. Grupurile de producători nu pot beneficia de dublă finanțare din bugetul public pentru aceeași activitate.

125. Pentru accesarea sprijinului finanțier, grupul de producători înaintează o cerere către Agenție în termen de 30 de zile de la expirarea termenului de raportare anuală sau, după caz, semestrială, la care anexează:

- a) copia de pe certificatul de înregistrare;
- b) copia de pe avizul de recunoaștere;
- c) dovada valorii producției comercializate de către membrii grupului de producători;
- d) raportul anual privind realizarea planului de recunoaștere;
- e) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

Prioritatea II. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale

Măsura 3. Pregătirea pentru implementarea acțiunilor referitoare la mediul și spațiul rural.

SubMăsura 2.1. Stimularea investițiilor pentru consolidarea terenurilor agricole

126. Obiectivul general constă în reducerea nivelului de fragmentare a terenurilor agricole, optimizarea dimensiunilor și majorarea suprafețelor exploatațiilor agricole.

127. Obiective specifice:

- 1) dezvoltarea durabilă a sectorului agricol;
- 2) creșterea productivității și a competitivității agriculturii;
- 3) reducerea sărăciei și îmbunătățirea nivelului de trai al populației rurale;
- 4) dezvoltarea infrastructurii rurale;
- 5) utilizarea eficientă a resurselor naturale și conservarea mediului ambiant.

128. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat producătorilor agricoli pentru compensarea parțială a costurilor ce țin de autentificarea notarială a contractelor de înstrăinare a terenurilor agricole (vînzare - cumpărare, schimb, donație), de taxa de stat la autentificarea contractelor respective și înregistrarea contractelor date la oficiile cadastrale teritoriale, inclusiv a lucrărilor cadastrale, în cazurile comasării în vederea formării unui singur bun imobil.

129. Sprijinul va fi acordat în cadrul prezentei măsuri producătorilor agricoli care au consolidat, începând cu 1 noiembrie 2014, cel puțin 3 parcele de teren, fiind adiacente una față de alta, prin metoda vînzării-cumpărării, schimbului, donației, inclusiv care au efectuat comasarea a cel puțin 3 parcele de teren agricol, în vederea formării unui singur bun imobil.

130. Subvenția acordată în cazul prezentei măsuri constituie 50% din:

1) taxa de stat și plata pentru serviciile notariale, la autentificarea notarială a contractelor de vînzare-cumpărare, schimb, donație a terenurilor agricole, precum și cheltuielile de înregistrare a contractelor menționate, la oficiile cadastrale teritoriale, dar nu mai mult de 400 lei pentru o tranzacție cu o parcelă de teren agricol;

2) costul lucrărilor cadastrale în cazul comasării, în vederea formării unui singur bun imobil, dar nu mai mult de 500 lei per parcelă, pentru un număr de cel mult 10 parcele și nu mai mult de 300 lei pentru un număr mai mare de 10 parcele comasate.

131. Suma totală a subvenției pe care o poate solicita un producător agricol în cadrul prezentei măsuri constituie 100 mii lei

132. Documentele solicitate suplimentar la obținerea sprijinului pentru consolidarea terenului agricol:

- 1) copia de pe contractul de înstrăinare a terenului cu parafă de înregistrare a acestuia la oficiul cadastral teritorial;
- 2) copia de pe ordinul de plată pentru autentificarea notarială a contractului;
- 3) copia de pe ordinul de plată pentru taxa de stat;
- 4) factura (ordinul) privind serviciile acordate de către oficiile cadastrale (Întreprinderea de Stat „Cadastru”), precum și întreprinderile licențiate în acest domeniu;
- 5) copia de pe proiectul de comasare (decizia de formare a bunului imobil și planul cadastral sau geometric al bunului imobil format), cu parafă de înregistrare a acestuia la oficiul cadastral teritorial.

SubMăsura 2.2. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de irigare

133. Obiectivul general constă în majorarea suprafețelor terenurilor agricole irrigate și sporirea productivității acestora.

134. Obiective specifice:

- 1) promovarea și dezvoltarea cultivării culturilor agricole de valoare înaltă (fructe, legume, viță de vie);
- 2) creșterea volumului și asigurarea calității producției agricole;
- 3) sporirea veniturilor producătorilor agricoli și creșterea nivelului de trai în mediul rural;
- 4) asigurarea eficienței economice a producției agricole bazate pe sporirea valorii adăugate;
- 5) promovarea asocierii și creării asociațiilor utilizatorilor de apă.

135. Obiectivul operațional constă în atragerea investițiilor pentru procurarea sistemelor de irigare noi.

136. Domeniul de acțiune. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație în proporție de:

a) 50% din costul sistemelor noi de irigare prin picurare și instalat, cu anul producerii începînd cu 2014, dar nu mai mult de 1,0 mil. lei per beneficiar;

b) 40% din costul sistemului de irigare prin aspersiune/microaspersiune, sistemelor mobile de irigare cu anul producerii începînd cu 2014, dar nu mai mult de 800,0 mii lei per beneficiar;

c) 50% din costul echipamentului, ce formează rețelele de aducție și/sau de distribuție, dar nu mai mult de 1,0 mil. lei per beneficiar;

137. Pentru tinerii fermieri, și/sau femeile-fermieri, solicitanți de subvenții în cadrul prezentei măsuri, valoarea sprijinului se majorează cu 15% din suma subvenției calculate.

138. Sub incidența prezentei măsuri cad echipamentele și sistemele noi de irigare, procurate în rate, începînd cu anul 2014, pentru ratele achitate în perioada 1 noiembrie 2015-31 octombrie 2016.

139. Pentru echipamentele și sistemele noi de irigare, procurate în rate, începînd cu anul 2014, prin intermediul companiilor de leasing, în baza unui contract de leasing finanțier, conform Legii nr.59-XVI din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, producătorii agricoli vor avea dreptul să solicite subvenția odată cu achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a tehnicii și utilajului agricol nou, iar valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitate în perioada 1 noiembrie 2014 - 31 octombrie 2016, exceptînd plătile aferente leasingului: dobînda de leasing, asigurarea bunului etc.

140. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

- 1) copia de pe facturi fiscale, facturi de expedîție, facturi, iar în cazul importului copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară;
- 2) copia de pe contractul de vînzare-cumpărare, după caz, pentru sistemul de irigare;
- 3) actul de dare în exploatare a sistemului de irigare, aprobat de șeful direcției raionale pentru agricultură și alimentație și coordonat cu reprezentantul secției/serviciului teritorial al Agenției, modelul-tip al căruia este aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;
- 4) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală, sau după caz a ratei, la procurarea echipamentelor sau sistemelor noi de irigare.
- 5) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținерii acestora.
- 6) pentru 138 c) producătorul agricol va prezenta următoarele documente suplimentare:
  - a) schița de proiect;
  - b) copia de pe devizul de cheltuieli;
  - c) procesul-verbal de executare a lucrărilor;
  - d) procesul-verbal de recepție finală;

7) Raport de valuară

141. Beneficiarul de subvenție destinată scopului a prezentei măsuri din prezentul Regulament nu este în drept să înstrâineze/transmită în folosință sub orice formă obiectul subvenționării, timp de 5 ani de la data semnării contractului de acordare a sprijinului finanțier/ autorizării în conformitate cu prevederile pct.199. În caz de înstrâinare sau transmitere în folosință sub orice formă a obiectului investiției subvenționat, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

SubMăsura 2.3. Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare

142. Obiectivul general constă în majorarea suprafețelor terenurilor agricole irigate și sporirea productivității acestora.

143. Obiective specifice:

- 1) promovarea și dezvoltarea cultivării culturilor agricole de valoare înaltă, în special a fructelor, legumelor, viței de vie;
- 2) creșterea volumului și asigurarea calității producției agricole;
- 3) sporirea veniturilor producătorilor agricoli și creșterea nivelului de trai în mediul rural;
- 4) asigurarea eficienței economice a producției agricole bazate pe sporirea valorii adăugate;
- 5) promovarea asocierii și creării asociațiilor utilizatorilor de apă.

144. Domeniul de acțiune. Mărimea subvenției se acordă producătorilor agricoli, inclusiv prin intermediul asociațiilor utilizatorilor de apă, pentru compensarea parțială a cheltuielilor suportate la pomparea/reomparea apei pentru irigare, în perioada 1 noiembrie 2015 – 31 octombrie 2016, după cum urmează:

- 1) 50% – din costul cheltuielilor suportate (fără TVA) la utilizarea energiei electrice la pomparea apei din sistemele de irigare centralizată;
- 2) 80% – din costul cheltuielilor suportate (fără TVA) la utilizarea energiei electrice la repomparea apei de două și mai multe ori din sistemul de irigare centralizată;
- 3) 0,5 lei pentru fiecare 1m^3 de apă utilizată efectiv la irigație prin sistemele de irigare, altele decât cele menționate la subpunctele 1) și 2) din prezentul punct, conform rapoartelor privind utilizarea apei, aprobate în modul stabilit de Agenția „Apele Moldovei”.

145. Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar în cadrul prezentei măsuri constituie 500 mii lei cu excepția Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigare.

146. În vederea obținerii subvențiilor pentru măsura dată, în condițiile punctului 130 din prezentul Regulament, producătorii agricoli prezintă Agenției următoarele documente suplimentare:

- 1) copia contractului de prestare a serviciilor la pomparea apei de către Stațiunile tehnologice pentru irigarea prin sistemele de irigare centralizate;
- 2) copia autorizației pentru folosința specială a apei, eliberată de subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului Ecologic de Stat;
- 3) copia limitelor de captare a apelor din sursele de suprafață eliberată de Agenție „Apele Moldovei”;
- 4) darea de seamă pe taxe pentru resurse naturale (Forma TRN15), vizată în modul stabilit de inspectoratul fiscal de stat teritorial, pentru punctul 146 subpunktul 3);
- 5) copia actul de pompare a apei aprobat de Stațiunea tehnologică de irigare;
- 6) copia actul de pompare a apei, de modelul aprobat prin ordinul MAIA, pentru pct. 146 sbptc.3);
- 7) copia de pe facturile și dispozițiile de plată privind achitarea resurselor energetice, utilizate la pomparea/repomparea apei pentru irigare.

147. Producătorii agricoli, membri ai asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații (în continuare – Asociația), pot solicita subvenții în cadrul prezentei măsuri, care urmează a fi acordat prin intermediul asociațiilor respective, responsabile de depunerea la oficiile teritoriale ale Agenției, din raza teritorială de activitate, a cererii de solicitare a sprijinului finanțier, cu anexarea următoarelor documente suplimentare:

- 1) copia de pe registrul membrilor Asociației;
- 2) copia de pe registrul cantităților de apă primite de Asociație;
- 3) copia de pe registrul cantităților de apă distribuite sau al numărului de irigații;
- 4) copia de pe registrul contractelor;
- 5) copia actul de pompare a apei aprobat de Stațiunea tehnologică de irigare;
- 6) copia actul de pompare a apei, de modelul aprobat prin ordinul MAIA;
- 7) copia de pe registrul plășilor achitare de către producătorii agricoli, membri ai Asociației, inclusiv de pe ordinele de plată privind achitarea serviciilor de pompare a apei;
- 8) certificatul eliberat de banca comercială, în care va fi indicat numărul contului în lei moldovenești.

148. Responsabili de corectitudinea stabilirii limitelor de consum a apei pentru irigare și de verificare selectivă a respectării limitelor folosinței apei de către producătorii agricoli este Agenția „Apele Moldovei”.

SubMăsura 2.4. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului No-Till și Mini-Till

149. Obiectivul general constă în asigurarea managementul durabil al terenurilor agricole, prin protejarea și ameliorarea fertilității solului și creșterea productivității și competitivității culturilor agricole.

150. Obiective specifice:

- 1) creșterea productivității și calității operațiilor tehnologice mecanizate;
- 2) protejarea suprafeței solului de eroziune și îmbunătățirea fertilității lui;
- 3) reducerea numărului de operațiuni tehnologie mecanizate;
- 4) consumuri energetice și costuri mai reduse pentru lucrarea solului;
- 5) acumularea unor cantități mai mari de materie organică în stratul superficial al solului;
- 6) dezvoltarea tehnologiilor moderne de cultivare și sporirea veniturilor producătorilor agricoli.

151. Obiectivul operațional constă în atragerea investițiilor pentru procurarea utilajului agricol nou de tip No-Till și Mini-Till.

152. Domeniul de acțiune. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație în proporție de 30% din cost per unitate, dar nu mai mult de 400 000 lei per beneficiar, pentru utilajul agricol nou, anul producerii începînd cu 2014, pentru:

- 1) cultivatoare combine, grupe multifuncționale, care la o trecere, efectuează concomitent cel puțin 3 operații tehnologice mecanizate;
- 2) semănători combine (No-Till, Mini-Till) care îndeplinesc, la o trecere, cel puțin 3 operații, precum ar fi discutul, cultivatul, nivelatul solului, erbicidarea, semănatul, introducerea îngrășămintelor și tăvălugitul;
- 3) combinatoare cu subsolare (cizel), scarificator.

153. Sub incidența prezentei măsuri cade utilajul agricol nou, procurat în rate, începînd cu anul 2014, cu anul producerii nu mai mic de 2014, prevăzute în anexa nr.3 la prezentul Regulament, pentru ratele achitate în perioada 1 noiembrie 2015-31 octombrie 2016:

154. Pentru utilajul agricol nou, procurat în rate, începînd cu anul 2014, prin intermediul companiilor de leasing, în baza unui contract de leasing finanțier, conform Legii nr.59-XVI din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, producătorul agricol va avea dreptul să solicite subvenția odată cu achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a tehnicii și utilajului agricol nou, iar valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitate în perioada 1 noiembrie 2014 - 31 octombrie 2016, exceptînd plățile aferente leasingului: dobînda de leasing, asigurarea bunului etc.

155. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

- 1) copia de pe facturi, iar în cazul importului copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară;
- 2) copia de pe certificatul de înregistrare sau provizoriu al utilajului agricol;
- 3) copia de pe contractul de vînzare-cumpărare privind achiziționarea utilajului;
- 4) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală, sau după caz a ratei, la procurarea utilajului agricol nou.
- 5) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

156. Beneficiarul de subvenție destinată scopului a prezentei măsuri din prezentul Regulament nu este în drept să înstrâineze/transmită în folosință sub orice formă obiectul subvenționării, timp de 5 ani din momentul autorizării plății. În caz de înstrâinare sau transmitere în folosință sub orice formă a obiectului investiției subvenționat, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

SubMăsura 2.5 Susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice

157. Obiectivul general. Utilizarea eficientă a resurselor naturale și conservarea mediului prin dezvoltarea sectorului agricol ecologic.

158. Obiective specifice:

- 1) creșterea volumului de producere a produselor ecologice;
- 2) diversificarea produselor agroalimentare ecologice;
- 3) diversificarea serviciilor prestate populației rurale.

159. Obiective operaționale. Extinderea suprafețelor și numărului producătorilor agricoli specializați în agricultura ecologică, majorarea volumului de producție agroalimentară ecologică.

160. Domeniul de acțiune: Sprijinul este acordat pentru producătorii care sunt înregistrați în sistemul de agricultură ecologică, care dețin un contract încheiat cu un organism de inspecție și certificare și se angajează să rămână în acest sistem de agricultură pe o durată de 5 ani.

161. Scopul este de a compensa parțial cheltuielile suportate de producători în perioada de conversie (perioada de trecere de la agricultura convențională la agricultura ecologică).

162. Pentru obținerea subvenției în cadrul prezentei măsuri, solicitantul va depune o singură cerere pentru anul 2016.

163. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub forma cantumurilor exprimate ca sume fixe la unitate de măsură și constituie:

- 500 lei pentru un hectar de teren agricol supus procesului de conversiune în primul an;
- 750 lei pentru un hectar de teren agricol supus procesului de conversiune în al doilea;
- 1000 lei pentru un hectar de teren agricol supus procesului de conversiune în al treilea an (pentru culturile multianuale inclusiv plantele medicinale, eterooleaginoase și derivatele lor);

- 20% - pentru produsele certificate ecologic, comercializate conform facturilor prezentate, iar în cazul exportului se prezintă copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară.

164. Valoarea maximă a suportului acordat pentru un beneficiar nu va depăși suma de 200 000 lei.

165. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

- 1) copie de pe fișa de înregistrare în agricultura ecologică a producătorului, pe anul pentru care solicită ajutorul specific, aprobată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- 2) copie de pe contractul încheiat între producător și un organism de inspecție și certificare, organism recunoscut de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- 3) copie de pe certificatul de conformitate/autorizația de confirmare a conversiei emis producătorului de organismul de inspecție și certificare, în care să se menționeze: cultura, suprafața și anul de conversie;
- 4) notificare emisă producătorului de către organismul de inspecție și certificare, care să ateste că nu a intervenit nici o cauză de încetare ori de desființare a contractului încheiat între producător și organismul de inspecție și certificare și se află în continuare integrat în sistemul de control al organismului respectiv;
- 5) copia facturii privind comercializarea produselor ecologice;
- 6) angajamentul producătorului prin care acesta se obligă să se mențină în sistemul de agricultură ecologică pe o perioadă de 5 ani de la data solicitării sprijinului.
- 7) prezentarea certificatelor HACCP, GlobalGap, GMP și ISO în cazul deținerii acestora.

Prioritatea III. Sporirea investițiilor în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, inclusiv în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole, plasate în extravilan

Măsura 4. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale

167. Obiectivul general constă în dezvoltarea infrastructurii aferente unității agricole, plasate în localitățile rurale sau în extravilanul localităților urbane, cu excepția orașelor Chișinău și Bălți.

168. Obiective specifice:

- a. crearea condițiilor optime în vederea sporirii cantității și calității producției agricole;
- b. sporirea accesului spre infrastructură, resurse naturale și tehnice, precum și îmbunătățirea condițiilor sanitare conexe producției agricole;
- c. contribuție pentru producerea producției cu valoare adăugată sporită pe întregul lanț valoric.

169. Domeniul de acțiune. Alocarea mijloacelor financiare pentru construcția/reconstrucția și renovarea infrastructurii, conform punctului 168, aferentă unităților agricole, deținute în proprietate sau arendă, procurate începând cu anul 2015 și date în exploatare începând cu 1 noiembrie 2015, pentru:

- 1) construcția și reabilitarea sistemelor de alimentare cu gaz, apă și sisteme de canalizare pentru unitățile agricole;
- 2) liniile și echipamentul de alimentare cu energie electrică;
- 3) reabilitarea drumurilor și podurilor de acces la unitățile agricole;
- 4) construcția și reabilitarea bazinelor și platformelor de colectare a dejectionilor de la fermele zootehnice;
- 5) construcția și reabilitarea bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, precum și construcțiile hidrotehnice aferente acestora (diguri, sisteme de scurgere etc).
- 6) document suplimentar pentru drumuri

170. Mărimea sprijinului constituie 50% din costul investiției realizate, dar nu mai mult de 400 mii lei per beneficiar.

171. În vederea obținerii subvențiilor pentru investiții în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, în condițiile eligibile din prezentul Regulament producătorii agricoli prezintă Agenției următoarele documente:

- 1) schița de proiect;

- 2) copia de pe devizul de cheltuieli;
- 3) decizia consiliului local pentru pct.170 subpunctele 3,4 și 5;
- 4) procesul-verbal de executare a lucrărilor;
- 5) procesul-verbal de recepție finală;
- 6) copia de pe facturi fiscale, facturi de expediție, facturi, iar în cazul importului – copia de pe invoice, declarația vamală și cea complimentară;
- 7) copia de pe dispozițiile de plată cu privire la achitarea lucrărilor.

Măsura 5. Servicii de consultanță și formare.

172. Obiectivul general constă în dezvoltarea capitalului uman, în scopul de a spori capacitatea sectorului agroalimentar pentru a face față pieței concurențiale, alinierea treptată la standardele Uniunii Europene, precum și pentru a urmări obiectivele economice, sociale și de mediu în dezvoltarea teritorială echilibrată a zonelor rurale;

173. Obiective specifice:

- a) stimularea transferului de cunoștințe, în special a agricultorilor micro, mici și mijlocii din zonele rurale;
- b) ajutor pentru agricultori în utilizarea măsurilor de subvenționare și pentru a facilita utilizarea eficientă a ajutorului finanțier;
- c) sprijinirea fermierilor întru creșterea competitivității exploatațiilor lor, pentru adaptarea și îmbunătățirea producției acestora prin utilizarea sprijinului finanțier disponibil;
- d) pentru a ajuta agricultorii să adere la condițiile pentru menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu;

174. Domeniul de acțiune. Alocarea mijloacelor finanțare pentru furnizarea serviciilor de consultanță se vor aloca pentru producătorii agricoli - administrator sau conducător al întreprinderii, care aplică în conformitate cu măsurile de sprijin 1.4 și 1.6 ale prezentului Regulament, pentru următoarele servicii de consultanță:

- 1) instruiriri în scopul elaborării planului de afaceri, studiului de prefezabilitate și fezabilitate;
- 2) asistență la depunerea cererii de solicitare a sprijinului finanțier la oficiile teritoriale AIPA, în vederea depunerii tuturor documentelor prevăzute de prezentul Regulament;
- 3) elaborarea documentației aferente măsurilor de sprijin pentru care se va solicita sprijinul finanțier.

175. Mărimea sprijinului finanțier va constitui 50% din valoarea serviciilor prestate, dar nu mai mult de 3000 lei per beneficiar. Sprijinul finanțier se va acorda producătorului agricol în cazul în care, cererea de solicitare a sprijinului finanțier pentru măsurile 1.4, 1.6 depusă în condițiile prezentului Regulament va fi evaluată pozitiv.

176. Examinarea dosarelor de solicitare a sprijinului finanțier în cadrul prezentei măsuri va fi stopată și dosarele vor fi declarate neeligibile, în cazul în care dosarele de subvenționare depuse pentru măsurile 1.4 și 1.6 vor fi declarate neeligibile.

177. Companiile de consultanță vor fi selectate prin concurs de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

178. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

- 1) Contractul de prestare a serviciilor, dintre prestator și solicitantul de subvenție;
- 2) Ordinul de plată, privind achitarea serviciilor prestatorului;
- 3) Certificat ce atestă participarea la cursul de instruire.

Capitolul IV

ADMINISTRAREA, AUTORIZAREA ȘI CONTROLUL ASUPRA EFICIENȚEI UTILIZĂRII MIJLOACELOR FONDULUI DE SUBVENȚIONARE A PRODUCĂTORILOR AGRICOLI

Secțiunea 1

Recepționarea dosarelor

179. Documentele menționate la punctul 19 din prezentul Regulament se depun la sediile secțiilor/serviciilor Agenției, din raza teritorială în care s-a efectuat investiția, de către reprezentantul legal al solicitantului. Documentele pot fi depuse de orice altă persoană, cu anexarea documentelor ce confirmă deținerea împuternicirilor respective, conform legislației în vigoare.

180. La etapa recepționării cererilor de solicitare a sprijinului finanțat, șeful secției/serviciului teritorial al Agenției va înregistra cererea în registrul manual și electronic, de intrări pentru toate masurile, consemnând datele despre solicitant, data, persoana responsabilă și semnatura acesteia, cu eliberarea confirmării recepționării cererii de sprijin. După înregistrarea cererilor, șeful secției/serviciului teritorial va repartiza, conform principiului aleatoriu, solicitările producătorilor agricoli, proporțional, pentru fiecare angajat al secției/serviciului, cu stabilirea termenului de efectuare a verificărilor preliminare.

181. Termenul de efectuare a verificărilor preliminare nu va depăși 10 zile lucrătoare din momentul înregistrării cererii de sprijin în registrul de intrări.

182. După recepționarea cererii de sprijin, reprezentantul secției/serviciului teritorial al Agenției efectuează:

1) examinarea și verificarea autenticității documentelor prezentate și corespunderea acestora cu documentele originale, conform bazelor din băncile de date ale evidențelor de stat, prezența și corespunderea informației despre proprietarul/deținătorul legal al investiției pentru care se solicită subvenție;

2) verificarea investiției realizate pentru care se solicită subvenție, identificarea și verificarea vizuală a acesteia (cu excepția măsurilor de sprijin 1.3. și 2.4., verificarea cărora va fi efectuată în Registrul Tehnicii Agricole, precum și măsura de sprijin 1.7.1) și corespunderea acesteia documentelor prezentate și completarea fișei de verificare a investiției, întocmită pentru fiecare dosar separat.

183. În cazul în care în urma verificărilor efectuate de reprezentantul secției/serviciului teritorial al Agenției se constată abateri, ce conduc la imposibilitatea examinării în continuare a cererii de solicitare a subvenției, reprezentantul secției/serviciului teritorial va întocmi o notificare (modelul aprobat prin ordinul Agenției, ce va fi adusă la cunoștința producătorului agricol imediat, dar nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la adresarea producătorului agricol, în care va indica motivele pentru care cererea respectivă nu poate fi în continuare examinată, cu indicarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de producătorul agricol în vederea corespunderii criteriilor de eligibilitate. O nouă cerere poate fi depusă de solicitant doar după înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru respingerea cererii în limita termenului stabilit la punctul 21 al prezentului Regulament.

184. Documentele obligatorii și cele solicitate suplimentar, inclusiv fișa de verificare a investiției întocmită pentru fiecare dosar, aprobată de șeful secției/serviciului teritorial al Agenției, vor fi numerotate și șnuruite într-un singur dosar, astfel încât să nu se permită desprinderea și/sau înlocuirea acestora, iar pe fiecare filă, prezentată în copie, va fi aplicată stampila solicitantului cu mențiunea "Conform originalului".

185. În vederea respectării condițiilor de eligibilitate și stabilirii autenticității documentelor anexate la cererea de sprijin finanțat a producătorilor agricoli, reprezentanții secțiilor/serviciilor teritoriale ale Agenției au dreptul:

1) să solicite documente suplimentare pentru confirmarea veridicității documentelor nominalizate la punctul 16 din prezentul Regulament;

2) să solicite autorităților de orice nivel care activează pe teritoriul unității teritoriale administrative informații referitoare la solicitantul de subvenții;

3) să respingă cererea de solicitare a sprijinului finanțat, în termenele stabilite, în cazul necorespunderii acesteia criteriilor de eligibilitate din prezentul Regulament, cu notificarea solicitantului despre motivele refuzului.

186. Cererile de sprijin finanțat, cu documentele obligatorii și cele solicitate suplimentar, în cazul în care sunt complete, după verificarea, în ceea ce privește respectarea condițiilor de eligibilitate (inclusiv prin examinarea vizuală a obiectului investiției) și stabilirea autenticității documentelor anexate, de către angajatul secției/serviciului teritorial al Agenției, se avizează de șeful acesteia/acestuia, cu înregistrarea lor în Registrul manual pentru fiecare măsură separat, inclusiv introducerea în baza de date electronică a Agenției, în ordinea recepționării acesteia.

187. În termen de 15 zile lucrătoare de la momentul recepționării și înregistrării, dosarele de subvenționare se transmit, de către șefii secțiilor/ serviciilor teritoriale ale Agenției, Direcției administrare

și control a Agenției (sediul central) în temeiul unui act de predare-primire. Direcția administrare și control validează electronic dosarele de solicitare a sprijinului finanțier în ordinea introducerii acestora de către oficiile teritoriale.

188. În termen de 15 zile lucrătoare din momentul recepționării dosarelor, Direcția administrare și control a Agenției, în ordinea introducerii cererilor în baza de date electronică, va efectua verificarea corectitudinii și completitudinii datelor din dosarele fizice cu baza de date a Agenției, inclusiv verificarea conform "principiului celor 4 ochi". În cazul necesității stabilirii unor concretizări, excluderii unor inexacități etc., Direcția administrare și control poate cere solicitantilor prezentarea informațiilor suplimentare, în termen de 10 zile lucrătoare din momentul notificării agentului economic prin poștă. Notificarea precum și actele prezentate suplimentar de către solicitantul de subvenții vor fi anexate la dosar, printr-un borderou al documentelor solicitate suplimentar.

189. În cazul fiecărui dosar ce conține iregularități, Direcția administrare și control a Agenției întocmește un proces-verbal cu justificarea juridică a refuzului de a-l supune în continuare procedurii de examinare, informând solicitantul prin poștă. Termenul de notificare a solicitantului nu trebuie să depășească 30 de zile lucrătoare din momentul recepționării dosarului în cadrul aparatului central al Agenției. O nouă cerere poate fi depusă de producătorul agricol doar după înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru respingerea cererii în limita termenului stabilit la punctul 21 al prezentului Regulament, cu excepția cererilor care au fost respinse pe motivul prezentării de către solicitant a datelor neveridice, în scopul obținerii subvenției, acestea fiind incluse, în modul stabilit, în lista de interdicție a producătorilor agricoli.

190. În cazul dosarelor de subvenționare a căror valoare depășește suma de 400 mii lei, cu excepția dosarelor depuse în cadrul măsurilor de sprijin 1.7.1 și 2.1., Direcția administrare și control transmite dosarele Direcției inspecții și control pe teren a Agenției, conform ordinii introducerii în baza de date a Agenției, pentru organizarea inspecțiilor suplimentare, care va asigura efectuarea inspecției în ordinea recepționării în cadrul Direcției (conform numărului de ordine), cu restituirea lor în aceeași ordine, în termenele stabilite, cu excepția dosarelor în privința cărora a fost suspendată procedura de examinare, conform secțiunii 4 capitolul IV din prezentul Regulament.

191. Direcția administrare și control este în drept să solicite efectuarea inspecțiilor suplimentare în privința cererilor de solicitare a subvențiilor de pînă la 400 mii lei, în cazul în care:

- 1) cererile de solicitare în cadrul măsurii 1.2, a căror valoare depășește suma de 200 mii lei;
- 2) existența dubiilor asupra corespunderii obiectivelor și domeniilor de acțiune, aferente măsurii de sprijin, reieseind din actele prezentate la cererea de solicitare a subvenției;
- 3) sesizarea asupra unor eventuale încălcări comise de solicitantul de subvenții, înregistrate în modul stabilit în cadrul Agenției;
- 4) existența neconformităților constatate în cadrul inspecțiilor efectuate în anii precedenți.

192. Dosarele cu valoarea cererii de pînă la 400 mii lei, altele decît cele menționate la punctele 191 și 192 din prezentul Regulament, vor fi incluse într-un proces-verbal al Direcției administrare și control, pentru fiecare măsură de sprijin în parte, și transmise Direcției autorizare plăti a Agenției. Termenul de examinare, inclusiv aprobare a dosarelor în cadrul Direcției administrare și control a Agenției, nu poate depăși 15 zile lucrătoare din data recepționării acestora de către oficiul central, iar în cazul dosarelor prevăzute la punctele 191 și 192 din prezentul Regulament, termenul de examinare nu va depăși 60 zile calendaristice.

Secțiunea a 2-a

Autorizarea spre plată a cererilor de sprijin

193. Examinarea dosarelor, calcularea subvenției și autorizarea plătilor se efectuează de către specialiștii Direcției autorizare plăti în baza documentelor justificative anexate în modul corespunzător la dosarele de subvenționare.

194. Specialiștii Direcției autorizare plăti examinează și efectuează calculul subvenției în termeni ce nu depășesc 10 zile lucrătoare din data recepționării dosarelor în cadrul direcției, cu excepția situațiilor prevăzute la punctul 211 al prezentului Regulament.

195. În cadrul procedurii de examinare, dosarele de subvenționare sunt verificate în privința corectitudinii calculelor și a sumei subvenției solicitate.

196. Pentru fiecare dosar de subvenționare va fi întocmită o fișă de calcul, aprobată de către șeful Direcției autorizare plăti, care va conține informația despre bunurile ce constituie obiect al

investiției, suma solicitată, baza de calcul, cheltuielile neeligibile, valoarea grantului beneficiat, valoarea subvenției calculate, plafonul stabilit, suma subvenției autorizate.

197. Fișa de calcul va fi atașată în baza de date electronice al Agenției, iar producătorul agricol va putea face cunoștință cu rezultatele fișei, accesând pagina oficială a Agenției la rubrica "verifică starea dosarului".

198. În cazul cînd în procesul de examinare au fost stabilite unele inexactități și/sau neclarități în documentele justificative ce stau la baza calculelor subvenției, specialiștii Direcției autorizare plăți, în baza unei notificări vor solicita din oficiu prezentarea în termen de 10 zile lucrătoare a documentelor suplimentare explicative.

199. Notificarea precum și actele prezentate suplimentar de către solicitantul de subvenții vor fi anexate la dosar, printr-un borderou al documentelor solicitate suplimentar.

200. Neprezentarea documentelor suplimentare în termenii stabiliți la pct. 199, duce la respingerea parțială sau totală, în cadrul procedurii de calcul, a cheltuielilor suportate de către producătorul agricol la efectuarea investiției.

201. Nu se acceptă anexarea la dosarul de subvenționare a altor documente justificative sau ordine de plată care:

- nu corespund formatului prevăzut de legislația în vigoare a RM;
- nu sunt introduse în actele de dare în exploatare;
- documentele sunt datate cu o dată ulterioară depunerii cererii;

202. În cazul imposibilității stabilirii circumstanțelor neclare din oficiu sau existența unor suspiciuni privind prezentarea unor date denaturate a cheltuielilor suportate sau plășilor compensatorii solicitate, Direcția autorizare plăți în baza unui demers, va solicita Direcției inspecții și control pe teren efectuarea unei inspecții suplimentare în termen de pînă la 30 de zile lucrătoare.

203. Stabilirea din oficiu de către specialiștii Direcției autorizare plăți a unor iregularități majore determină respingerea dosarului de subvenționare cu întocmirea procesului-verbal de constatare a iregularităților și arhivarea acestuia. Solicitantul de subvenții va fi informat în baza unei notificări în scris despre motivul respingerii în decurs de 10 zile lucrătoare din momentul întocmirii procesului-verbal de constatare a iregularităților.

204. Autorizarea plășilor se va efectua în baza următoarelor principii:

- 1) principiul transparenței;
- 2) asigurarea concurenței și tratamentului egal, a imparțialității și nediscriminării în privința tuturor solicitanților;
- 3) autorizarea plășilor în ordinea recepționării dosarelor, conform proceselor-verbale de transmitere a Direcției administrare și control;

205. Autorizarea plășilor se va efectua în limita alocațiilor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, în ordinea recepționării dosarelor conform proceselor-verbale de transmitere de la Direcția administrare și control.

206. Achitarea plășilor se va efectua în limita fondului de subvenționare a producătorilor agricoli disponibil. În cazul epuizării mijloacelor fondului de subvenționare prevăzute la punctul 1 din prezenta hotărîre, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în baza informației Agenției, va stopa procesul de autorizare, pînă la o eventuală suplinire a acestui fond, în modul stabilit, cu informarea de rigoare prealabilă a Guvernului. Informația despre stoparea procesului de autorizare va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și pe paginile oficiale ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

207. Suplinirea fondului de subvenționare a producătorilor agricoli servește drept temei pentru reluarea procedurii de autorizare.

208. Cererile de sprijin finanțiar recepționate în perioada stopării procedurii de autorizare vor fi supuse procesului de examinare și inspectare însă fără aprobarea deciziei de autorizare pînă la suplinirea fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, în cazul în care acesta va fi suplinit.

209. În cazul dosarelor autorizate spre plată, a căror subvenție calculată este mai mică de 400 mii lei inclusiv, se va întocmi un proces-verbal de autorizare a plășilor cu remiterea acestuia către Direcția contabilizare plăți, pentru virarea mijloacelor financiare direct la contul de decontare al beneficiarului.

210. În cazul dosarelor autorizate spre plată, mărimea subvenției calculate a cărora depășește suma de 400 mii lei, Direcția autorizare plăți, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii procesului-verbal de autorizare, va invita beneficiarul printr-o notificare în scris, comunicare electronică.

telefonică, prin fax etc. pentru încheierea contractului de acordare a sprijinului finanțării, cu excepția submăsurii de sprijin 1.7.2. din prezentul Regulament.

211. Neprezentarea nemotivată a solicitantului în termen de 30 zile de la notificarea în scris, pentru semnarea contractului de acordare a subvenției, conduce la revocarea dreptului la subvenție. Revocarea dreptului la subvenție se va efectua în baza unui proces verbal.

212. Contractul de acordare a sprijinului finanțării reprezintă acordul prin care Agenția se obligă să aloce subvenția pentru investiția efectuată, iar beneficiarul se obligă să mențină condițiile de eligibilitate prevăzute la punctul 10 din prezentul Regulament.

213. Nerespectarea condițiilor contractuale din partea beneficiarului atrage după sine obligativitatea acestuia de rambursare integrală a sumei subvenției, inclusiv a penalităților și dobânzilor de întîrziere și includerea în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, cu excepția cazurilor de neexecutare a prevederilor contractului pe motivul intervenției unei forțe majore.

214. Procesul-verbal de autorizare a plăților, inclusiv contractul de acordare a sprijinului finanțării se remite Direcției contabilizare plăți în baza unui proces verbal de transmitere, care servește temei pentru perfectarea documentelor de plată în termen de pînă la 5 zile lucrătoare.

215. Direcția contabilizare plăți va perfecta documentele de plată cu ulterioara prezentare către Trezoreria Teritorială Chișinău, în ordinea recepționării acestora, în baza proceselor verbale prezentate de către Direcția autorizare plăți.

216. Trezoreria Teritorială Chișinău va asigura transferul plăților din fondul de subvenționare în ordinea parvenirii dispozițiilor de plată, întocmite de către AIPA.

217. Contestarea sumei subvenției calculate și/sau autorizate se efectuează în baza unui demers depus de către solicitantul de subvenție în adresa conducerii AIPA.

218. Demersul va fi examinat de către șeful Direcției autorizare plăți care în baza unei note informative se va expune asupra situației, înaintând propuneri directorului adjunct AIPA pentru primirea unei decizii.

219. În cazul respingerii demersului și/sau nesatisfacerii cu decizia primită, solicitantul de subvenție poate ataca decizia AIPA în instanță de judecată.

Secțiunea a 3-a

Procedura de inspecție și control pe teren

220. Producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sunt responsabili de respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile contractului de acordare a sprijinului finanțării.

221. Supravegherea respectării de către producătorii agricoli a cerințelor specificate în prezentul Regulament se asigură de către Direcția inspecție și control pe teren, prin:

- 1) efectuarea controlului asupra veridicității documentelor prezentate;
- 2) efectuarea verificărilor pe teren ale obiectelor investiției declarate în cererea de sprijin, în vederea constatării realizării ei, conform condițiilor de eligibilitate;
- 3) controlul respectării angajamentelor contractuale între beneficiarii de subvenții și Agenție;
- 4) neadmiterea obținerii nejustificate a subvențiilor de către producătorii agricoli;
- 5) depistarea, înlăturarea și, după caz, mediatizarea cazurilor de fraudare admise de către solicitanții/beneficiarii de subvenții în vederea obținerii de sprijin finanțării.

222. Principiile efectuării verificărilor pe teren sunt:

- 1) obiectivitate și imparțialitate în efectuarea inspecțiilor;
- 2) transparență și publicitatea actelor de inspecție;
- 3) efectuarea și întocmirea actelor de inspecție în ordinea parvenirii în cadrul Direcției inspecție și control pe teren;
- 4) prezumția respectării legislației de către producătorul agricol supus verificărilor;
- 5) caracterul constatator, consultativ și recomandabil al verificărilor pe teren;
- 6) exercitarea controlului în cel mai scurt termen posibil, dar nu mai mult decât termenul prevăzut de prezentul Regulament.

223. Responsabili de calitatea efectuării inspecțiilor pe teren sunt:

- 1) angajații secției/serviciului teritorial al Agenției, la etapa recepționării cererii de solicitare a sprijinului finanțării;

2) angajații Direcției inspecții și control pe teren, membri ai grupului de inspecții instituite în modul stabilit, la etapa efectuării inspecțiilor suplimentare și postachitare.

224. Procedura de inspecție și verificare include următoarele:

1) verificarea documentară și pe teren care reprezintă procedura de control preliminară a documentelor prezentate privind accesarea ajutorului finanțier, examinarea la fața locului a obiectului investiției, starea acestuia, în vederea identificării și controlului cheltuielilor suportate, și care se efectuează de către angajații secțiilor/serviciilor teritoriale cu suportul Direcției inspecții și control pe teren a Agenției, la etapa recepționării cererilor de sprijin finanțier;

2) inspecțiile suplimentare care reprezintă procedura de verificare suplimentară a documentelor prezentate de către solicitanții de subvenții pentru obținerea mijloacelor finanțiere nerambursabile, de verificare a condițiilor de eligibilitate, cu efectuarea controalelor pe teren până la data autorizării acesteia. Inspecțiile suplimentare se efectuează de un format din cel puțin 3 persoane – angajați ai Direcției inspecții și control pe teren, în temeiul ordinului directorului Agenției cu atragerea, după caz, a altor specialiști în domeniu. Inspecțiile suplimentare sunt inițiate obligatoriu pentru toate dosarele remise spre verificare în condițiile punctelor 191,192 și 211 din prezentul Regulament, cu informarea preventivă a solicitantului de subvenții despre inițierea controlului pe teren, tematica inspecției, documentele confirmative necesare de a fi prezentate grupului de inspecții, data controlului;

3) inspecțiile postachitare care reprezintă procedura de verificare, pentru o perioadă de pînă la 5 ani, a respectării de către beneficiarul de subvenții a angajamentelor contractuale asumate.

225. Pentru fiecare beneficiar de subvenții verificat, conform procedurii stabilite la punctele 191,192 și 211 din prezentul Regulament, se va întocmi un act de inspecție, forma-tip a căruia este aprobată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, care va cuprinde mențiuni privind:

1) componența grupului de lucru pentru efectuarea inspecției și a controlului pe teren;

2) măsura accesată și descrierea succintă a proiectului, cu indicarea sumei solicitate;

3) obiectul inspecției și programul derulării acesteia;

4) coresponderea obiectivului și domeniului de acțiune;

5) respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și a corespondenței documentelor obligatorii anexate la cererea de acordare a subvenției;

6) rezultatele verificărilor și concluzia grupului de inspecții.

226. Componența grupului de inspecție cu graficele de efectuare a inspecțiilor vor fi plasate pe pagina oficială a Agenției cu cel puțin 3 zile înainte de data deplasării grupului la solicitantul inspectat.

227. Perioada de efectuare a verificărilor va fi una rezonabilă, în funcție de complexitatea cazului, însă nu va depăși 30 zile lucrătoare din momentul inițierii.

228. În baza unui demers motivat, înaintat de către șeful Direcției inspecții și control pe teren și aprobat de către directorul Agenției, termenul de efectuare a inspecției și controlului pe teren va putea fi prelungit cu încă 20 zile lucrătoare.

229. Solicitanții/beneficiarii de subvenții sunt obligați să prezinte în termen informația și documentele solicitate în cadrul verificărilor referitoare la proiectele investiționale ce constituie obiectul investiției. În cazul refuzului de a prezenta informația și documentele solicitate, Agenția este în drept să respingă cererea de solicitare a sprijinului finanțier, cu informarea de rigoare a producătorului agricol.

230. Actul de inspecție va fi întocmit în cadrul termenului prevăzut la punctele 235 și 236 din prezentul Regulament, va fi semnat de membrii grupului, aprobat de directorul adjunct al Agenției și adus la cunoștința solicitantului/beneficiarului de subvenții contra semnătură, sau, după caz, expediat la adresa electronică, sau adresa poștală indicată în cererea de solicitare a sprijinului finanțier. În cazul în care solicitantul refuză să ia cunoștință de rezultatele controlului, grupul de lucru va consemna acest fapt în actul de inspecție, care va fi remis solicitantului/beneficiarului prin poștă. Actul de inspecție și control pe teren va fi atașat în baza de date electronice al Agenției, iar producătorul agricol va putea face cunoștință cu rezultatele actului, accesând pagina oficială a Agenției la rubrica "verifică starea dosarului".

231. Refuzul beneficiarului de subvenții de a lua cunoștință contra semnătură de rezultatele controlului, specificate în actul de inspecție, nu constituie motiv de neexecutare a concluziilor și constatarilor înaintate de grupul de inspecții.

232. Dosarele constatate cu irregularități în cadrul Direcției inspecție și control pe teren a Agenției vor fi declarate neeligibile în baza actului de inspecție și control pe teren, cu informarea solicitantului de subvenții, în termen de 5 zile lucrătoare, de la momentul aprobării actului de inspecție, și transmiterea ulterioară a dosarului spre arhivare.

233. Refuzul Agenției de a satisface cererea de solicitare a sprijinului finanțier poate fi contestat în instanță de judecată, în conformitate cu procedura stabilită în Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Secțiunea a 4-a

Suspendarea procesului de examinare a dosarelor

234. Procedura de suspendare a examinării dosarelor de subvenționare este inițiată de către șefii subdiviziunilor Agenției, în procedura de examinare a cărora se află dosarul de subvenționare.

235. Șefii subdiviziunilor Agenției, în procedura de examinare a cărora se află dosarul de subvenționare, vor întocmi o notă informativă către directorul Agenției, în termen de pînă la 3 zile lucrătoare, cu privire la inițierea procedurii de suspendare a examinării dosarului.

236. Directorul Agenției va emite ordin de suspendare a procedurii de examinare a dosarului de subvenționare în decurs de 1 zi lucrătoare de la data sesizării.

237. Informația despre suspendarea procedurii de examinare va fi plasată pe pagina oficială *aipa.gov.md*.

238. Informația despre suspendarea examinării dosarului de subvenționare va fi inclusă în Registrul de evidență a dosarelor aflate în procedura de suspendare, de care va fi responsabilă Secția juridică a Agenției.

239. Registrul de evidență a dosarelor aflate în procedură de suspendare va conține următoarele înscrieri: numărul de ordine, data includerii, motivul includerii, numărul dosarului de subvenționare, denumirea solicitantului de subvenții, denumirea subdiviziunii care a inițiat procedura de suspendare a examinării dosarului, data și temeiul încetării procedurii de suspendare a examinării dosarului.

240. Solicitantul de subvenții va fi informat de către Agenție, în scris, despre suspendarea procedurii de examinare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii ordinului de suspendare.

241. Procedura de examinare a dosarelor va fi reluată de la etapa inițierii procedurii de suspendare și, ulterior, dosarul va fi autorizat în limita mijloacelor fondului de subvenționare, în cazul restituirii dosarului de subvenționare, cu anexarea actului confirmativ privind lipsa obiecțiilor, emis de către organele de ocrotire a normei de drept, organele de inspectare financiară/control finanțier, organele fiscale sau instanța de judecată.

242. În cazul în care dosarul ridicat nu a fost restituit Agenției pînă la 15 decembrie 2016, dosarul de subvenționare va fi declarat neeligibil cu arhivarea ulterioară a acestuia.

243. În cazul în care dosarul ridicat nu a fost restituit Agenției după 15 decembrie 2016, dosarul de subvenționare va fi declarat neeligibil cu arhivarea ulterioară a acestuia.

Secțiunea a 5-a

Modul de întocmire și evidență a Listei de interdicție a producătorilor agricoli

244. În Lista de interdicție a producătorilor agricoli sunt inclusi:

1) solicitanții de subvenții care au prezentat date neveridice sau cu caracter denaturat, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau controalelor suplimentare, în scopul obținerii nejustificate a subvenției.

2) solicitanții de subvenții în privința cărora este aplicată procedura de suspendare a examinării dosarelor conform secțiunii 4 capitolul IV al prezentului Regulament, în privința cărora nu au fost emise acte confirmative privind lipsa obiecțiilor, emise de către organele de ocrotire a normelor de drept, organele de inspectare financiară/control finanțier, organele fiscale sau instanța de judecată pînă la 15 decembrie 2016;

3) beneficiarii de subvenții care nu și-au îndeplinit angajamentele asumate conform contractelor de acordare a sprijinului finanțier și/sau declarațiilor pe propria răspundere, constatate de către Direcția inspecții și control pe teren și confirmate prin actele de control postachitare.

245. Includerea în Lista de interdicție a producătorului agricol va fi inițiată, în mod obligatoriu, în baza unui demers a conducerii subdiviziunilor Agenției sau la solicitarea organelor de ocrotire a normelor de drept și control, în cazul în care se va constata că producătorul agricol a prezentat date neveridice sau cu caracter denaturat în scopul obținerii nejustificative a subvenției, precum și în cazurile neîndeplinirii angajamentelor asumate conform contractelor de acordare a sprijinului finanțier și/sau declarațiilor pe propria răspundere.

246. Demersul de includere în Lista de interdicție a producătorului agricol se înaintează comisiei de examinare a demersurilor de includere în Lista de interdicție (în continuare – Comisia).

247. Componența Comisiei se aprobă prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare pe o perioadă nedeterminată.

248. Activitatea Comisiei este reglementată prin Regulamentul privind modul de includere în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.

249. În baza deciziei Comisiei, Directorul Agenției în decurs de 3 zile lucrătoare va emite un ordin privind includerea în lista de interdicție.

250. Serviciul juridic al Agenției va executa prevederile ordinului și va informa producătorul agricol vizat despre includerea în Lista de interdicție în decurs de 5 zile lucrătoare.

251. În temeiul ordinului directorului Agenției, Serviciul juridic va efectua înscrieri în Registrul de evidență a producătorilor agricoli incluși în Lista de interdicție atât electronic, cât și manual. În cazul în care înscrierile din Registrul manual și din cel electronic nu coincid, se consideră autentice înscrierile din Registrul manual.

252. Lista de interdicție a producătorilor agricoli trebuie să conțină, în mod obligatoriu, următoarele înscrieri: numărul de ordine; data includerii, numărul ordinului de includere în Lista de interdicție, denumirea producătorului agricol și codul fiscal, expunerea succintă a temeiului de includere în Lista de interdicție, data excluderii producătorului agricol din Lista de interdicție, alte înscrieri necesare stabilite de Agenție, conform prevederilor legislației în vigoare.

253. Producătorii agricoli incluși în Lista de interdicție nu au dreptul să depună cereri de obținere a subvențiilor din cadrul fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pînă la expirarea termenului de 5 ani.

254. Excluderea din Lista de interdicție a producătorilor agricoli se efectuează, prin ordinul directorului Agenției, în următoarele cazuri:

- 1) la expirarea termenului de cinci ani;
- 2) la lichidarea producătorului agricol;
- 3) la soluționarea contestației în favoarea producătorului agricol.

4) la prezentarea deciziei definitive, emise în favoarea producătorului agricol, de către organele de ocrotire a normei de drept, organele de inspectare finanțieră/control finanțiar, organele fiscale sau instanța de judecată.

255. Orice producător agricol care consideră că a fost inclus neîntemeiat în Lista de interdicție este în drept să conteste decizia Agenției conform procedurii prevăzute de prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.

**LISTA
activităților agricole eligibile subvenționării**

A. AGRICULTURĂ ȘI PESCUIT

1. Agricultură și servicii conexe:

a) Cultivarea plantelor din culturi nepermanente:

- cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase;
- cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor;
- cultivarea altor plante din culturi nepermanente.

b) Cultivarea plantelor din culturi permanente:

- cultivarea strugurilor;
- cultivarea fructelor sământoase și sîmburoase;
- cultivarea arbuștilor fructiferi, căpșunilor, nuciferilor și a altor pomi fructiferi;
- cultivarea plantelor aromatice;
- cultivarea altor plante din culturi permanente.

c) Cultivarea plantelor pentru înmulțire.

d) Creșterea animalelor:

- creșterea bovinelor de lapte;
- creșterea altor bovine;
- creșterea ovinelor și caprinelor;
- creșterea porcinelor;
- creșterea păsărilor;
- creșterea altor specii de animale (iepuri de casă, albine).

e) Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor):

- activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor).

f) Activități auxiliare în agricultură și activități după recoltare:

- activități auxiliare pentru producția vegetală;
- activități auxiliare pentru creșterea animalelor;
- activități după recoltare;
- pregătirea semințelor în vederea însămînțării.

2. Pescuitul și acvacultura:

Pescuitul:

- pescuitul în ape dulci.

B. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE

1. Industria alimentară:

a) Producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne:

- producția, prelucrarea și conservarea cărnii;
- prelucrarea și conservarea cărnii de pasăre;
- fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre).

b) Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor:

- prelucrarea și conservarea cartofilor;
- fabricarea sucurilor de fructe și legume;
- prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor, cu excepția cartofilor.

c) Fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale:

- fabricarea uleiurilor și grăsimilor (exclusiv: ulei de floarea-soarelui și soia, untul).

d) Fabricarea produselor lactate:

- fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor (exclusiv: lapte, brânzeturi, smântână și alte tipuri de lapte, fermentate sau acidificate).

e) Fabricarea produselor de morărit.

f) Fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase:

- fabricarea pînii (pîine și produse de panificație, cu excepția prăjiturilor și produselor de patiserie).

g) Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor:

- fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de fermă.

Anexa nr.2

la Regulamentul privind modul de repartizare
a mijloacelor fondului de subvenționare a
producătorilor agricoli pentru anul 2016

**LISTA
echipamentului, utilajului, materialelor de construcție
noi pentru sere, solarii și tuneluri**

1. Echipament, utilaj și accesorii care constituie sisteme pentru crearea și controlul condițiilor de mediu la producerea legumelor și fructelor pe teren protejat:

- utilaj și echipament pentru crearea și menținerea regimului de temperatură și umiditate a aerului, inclusiv cazane și centrale de încălzire, panouri solare și generatoare termice;
- utilaj și echipament pentru crearea și menținerea regimului de temperatură a solului;
- utilaj și echipament pentru irigare (prin picurare, aspersiune sau microaspersiune);
- stație de durizare a apei și rezervoare prefabricate pentru stocare/prelucrarea apei;
- utilaj și echipament pentru fertilizare și dozare;
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet, programe software;
- iluminare artificială (panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice; temporizatoare și sesizoare, corpuri de iluminat);
- aerătie și/sau ventilare;
- ecrane, inclusiv termice;
- plasă de umbrărire, sisteme de tracțiune;
- plasă antiinsecte;
- sistem de evacuare și reciclare a apelor pluviale, de filtrare, debitmetru;
- material termic anticondensat;
- pompe tehnologice, motoare de acțiune, supape, sibare/clapane, valve, tronsoane;
- timere, motoreductoare, analizator/detector CO₂, panouri de control;
- condensatoare, schimbătoare și/sau recuperatoare de căldură;
- tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele);
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului tehnologic pentru producerea legumelor și fructelor pe teren protejat.

2. Mașini, utilaje și accesorii pentru producerea răsadurilor în palete celulare:

- alimentare cu palete;
- pregătirea substratului;
- umplerea cu substrat a paletelor;
- semănat și irigare;
- dozarea substanțelor de nutriție;

- deplasarea și stocarea paletelor celulare.

3. Materiale de construcție pentru sere, solarii și tuneluri:

- metal și materiale din metal utilizate la construcția carcasei sau fermei;
- accesorii de asamblare a elementelor de construcție;
- uși tehnologice: glisante, secționale, de tip rolete;
- material tehnologic de acoperire: folie (polietilenă aditivată, polimerică, policarbonat) și sticlă.

4. Utilaj și echipament pentru lucrarea solului, protecția plantelor și întreținerea culturilor în sere, solarii:

- motocultoare (o singură unitate) și miniaggregate pentru lucrarea solului;
- stropitoare, inclusiv atomizoare și pulverizatoare;
- stivuitor, cîntare tehnologice;
- năcele și platforme;
- sistemul de suport pentru plante (sîrmă zincată, catancă);
- sistem de creștere a plantelor pe jgheaburi, inclusiv cu suporturi din oțel galvanic;
- platforme și cărucioare tehnologice pentru recoltat;
- materiale sintetice pentru mulcirea solului;
- substrat din lînă mineralizată.

Anexa nr.3
la Regulamentul privind modul de repartizare
a mijloacelor fondului de subvenționare a
producătorilor agricoli pentru anul 2016

LISTA tehnicii și utilajului agricol convențional eligibil subvenționării

1. Autopropulsate

a) Tractoare agricole:

- tractor cu roți;
- tractor pe șenile;
- altele (tractoare combinate roți-șenile).

b) Combine:

- combină pentru recoltarea culturilor cerealiere;
- combină pentru recoltarea porumbului;
- combină pentru recoltarea măzării;
- combină pentru recoltarea furajelor;
- combină pentru recoltarea legumelor;
- combină pentru recoltarea strugurilor.

c) Alte mașini autopropulsate:

- stropitoare pentru protecția plantelor;
- platforme autopropulsate.

2. Mașini și utilaje agricole

a) Tractate:

- grăpă cu discuri;
- grăpă cu cadru flexibil;
- plug reversibil;
- combinator de pregătire a solului;
- tocătoare de resturi;
- cultivatoare pentru lucrarea totală a solului;
- cultivator pentru lucrarea solului în rînduri;

- cultivator pentru lucrarea solului în livadă;
- cultivator pentru lucrarea solului în vii;
- mașină de plantat răsaduri;
- mașină de plantat cartofi;
- semănătoare universală;
- semănătoare de cereale;
- semănători de precizie pentru culturi tehnice;
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor solide (organice, minerale);
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor lichide (organice, minerale);
- stropitoare pentru protecția plantelor multianuale;
- stropitoare pentru protecția plantelor cu rampă;
- pulverizator viață de vie;
- combină pentru recoltarea cartofului și cepei;
- combină pentru recoltarea furajelor;
- mașină de scos cartofi;
- cositoare;
- cositoare cu tamburi;
- mașină de întors fin și greblare;
- mașină de presat paiele în rulouri;
- mașină de presat paiele în baloturi;
- platforme de recoltare;
- tăvălug;
- remorcă agricolă (pentru transportarea furajelor, produselor agricole);
- remorcă pentru transport de cereale;
- mașini și echipament tehnic împotriva înghețului.

b) Purtate

- grăpă cu discuri;
- plug reversibil;
- cultivatoare pentru lucrarea totală a solului;
- cultivator pentru lucrarea solului în rînduri;
- cultivator pentru lucrarea solului în livadă;
- cultivator pentru lucrarea solului în vii;
- freză pentru vie;
- freză pentru livadă;
- mașină pentru cîrniță;
- mașini pentru curățatul, altoitul viaței de vie;
- utilaj de precurățare a viaței de vie;
- mașina pentru tăierile pe contur a coroanei;
- combinator de pregătire a solului;
- tocătoare de resturi;
- mașină de plantat răsaduri;
- mașină de plantat cartofi;
- semănătoare universală;
- semănătoare de cereale;
- semănători de precizie pentru culturi tehnice;
- tăvălug;
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor solide (organice, minerale);
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor lichide (organice, minerale);
- stropitoare pentru protecția plantelor multianuale;
- stropitoare pentru protecția plantelor cu rampă;
- pulverizator viață de vie;
- mașină de scos cartofi;

- heder pentru recoltarea florii-soarelui;
- heder de recoltat porumb;
- cositoare;
- mașină de întors fin;
- agregat pentru scoaterea puietilor .

Anexa nr.4

la Regulamentul privind modul de repartizare
a mijloacelor fondului de subvenționare a
producătorilor agricoli pentru anul 2016

LISTA
echipamentelor tehnologice și a utilajelor noi pentru stimularea
investițiilor în utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice

1. Utilaj și echipament tehnologic zootehnic, inclusiv materiale de construcție utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de bovine:

a) Arhitectura și structura metalică de rezistență, compuse din:

- panouri termoizolante de tip "Sandwich" (interior, exterior și acoperiș) și consumabile;
- prelată amovibilă;
- țiglă metalică, tablă zincată/profilată (exterior și acoperiș) și consumabile;
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- stâlpi metalici, grinzi metalice, contravîntuirii, pane zincate;
- elemente de îmbinare și consumabile pentru fixarea structurii metalice;
- șarpantă (lemn, metal).

b) Utilaj și echipament tehnologic zootehnic:

- utilaj tehnologic pentru fermele cu stabulație liberă sau fixă a bovinelor;
- dormitoare (boxe și cușete);
- boxe tehnologice multifuncționale pentru: fătare, postfătare, pentru tauri, infirmerie;
- boxe tehnologice pentru bovine, inclusiv viței sugaci, viței la înțărcare/postînțărcare, îngrășare;
  - utilaj și echipament pentru alăptarea vițelor;
  - saltele sau covorașe pentru boxe și cușete;
  - fronturi de furajare de tip: autocapturant, antisufocare, antistres, cu blocare selectivă pentru fiecare animal în parte, cu strat de acoperire din inox;
  - utilaj și echipament tehnologic de împingere automată a furajelor;
  - transportatoare cu sau fără bandă pentru furaje;
  - bazamente-podea prefabricate pentru cușete/boxe cu bazin de reținere, de tip grătar sau cu litieră plană;
  - despărțitoare tehnologice pentru cușete;
  - echipament tehnologic pentru îngădirea/imprejmuirea/deplasarea animalelor;
  - porți tehnologice/bariere metalice pentru blocarea/separarea/delimitarea/ manipularea bovinelor;
    - utilaj și echipament tehnologic pentru adăparea bovinelor;
    - echipament de purificare/dedurizare/filtrare a apei;
    - hrănitoare (treuci/iesle) pentru bovine;
    - utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de cereale (combifuraj);
    - extrudere universale, granulatoare;
    - linii tehnologice de stocare, preparare și transportare a hrănilor;

- distribuitoare de furaje cu malaxor;
- turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, dozatoare, tubulaturi;
- încărcătoare frontale de furaje grosulente/suculente pe diferite baze;
- structură pentru tratamente medicale, dozator pentru medicamente cu accesoriu;
- tavă pentru dezinfectarea copitelor, inclusiv instrumentar și sistem automat pentru spălarea copitelor;
- scanner veterinar cu ultrasunet;
- cîntare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
- perii mecanizate pentru vaci;
- utilaj tehnologic cu sau fără accesoriu pentru asigurarea microclimatului în încăperile pentru bovine (panouri și echipament pentru distribuirea curentului electric și iluminare artificială; generatoare; reglarea temperaturii, temporizatoare și sesizoare; ferestre și uși din policarbonat, țevi pentru deschiderea ferestrelor, motoare, ventilatoare, tablouri de comandă);
- instalații computerizate pentru răcire, umidificare și îmbăiere prin pulverizare;
- motoare de toate tipurile, elevatoare; pompe tehnologice; transportatoare;
- sisteme automatizate de control și monitorizare a bovinelor, inclusiv teleghidare și monitoring prin Internet;
- gard electric pentru pășunat;
- instalații tehnologice pentru sălile de muls vacile;
- aparate de muls vacile;
- echipament de însotire și direcționare a animalelor, inclusiv de autoselectare;
- analizor de lapte;
- rezervoare (frigidere) tehnologice pentru răcirea și păstrarea laptelui;
- transportatoare (screpere) pentru evacuarea dejecțiilor la fermele de bovine;
- utilaj și echipament tehnologic de dezinfecție a halelor zootehnice;
- stand conținție (travaliu) curățat ongloane;
- utilaj și echipament de separare, de evacuare și de împrăștia dejecțiile;
- utilaj tehnologic pentru prelucrarea pielelor și pieilor de bovine;
- presuri pentru presarea finului/paielor;
- presuri pentru silosare în mîneci, plase, baloturi de polietilenă;
- greblă cu rotile pentru adunat fin;
- cositoare rotativă, tractată cu capacitatea de producere de pînă la 5,2 ha/oră cu formarea brazdei prin strivire;
- stivuitor telescopic;
- vidanja de introducere a dejecțiilor animaliere în sol;
- instalații de incinerare.

2. Utilaj și echipament tehnologic zootehnic, inclusiv materiale de construcție utilizate la construcția sau renovare fermelor zootehnice de ovine și caprine:

a) Arhitectura și structura metalică de rezistență, compuse din:

- panouri termoizolante de tip "Sandwich" (interior, exterior și acoperiș) și consumabile;
- prelată amovibilă;
- țiglă metalică, tablă zincată/profilată (exterior și acoperiș) și consumabile;
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- stîlpi metalici, grinzi metalice, contravîntuirii, pane zincate;
- elemente de îmbinare și consumabile pentru fixarea structurii metalice;
- șarpantă (lemn, metal).

b) Utilaj și echipament tehnologic zootehnic:

- boxe individuale și/sau de grup pentru animalele de producție, pe categorii;
- boxe tehnologice multifuncționale pentru: fătare, postfătare, pentru berbeci/țapi, infirmerie;
- boxe individuale și/sau de grup pentru iezi/mieci sugaci, întărcare/postîntărcare, îngrășare;

- utilaj și echipament pentru alăptarea iezilor/mieilor;
- fronturi de furajare de tip: autocapturant, antisufocare, antistres, cu blocare selectivă pentru fiecare animal în parte;
  - transportatoare cu sau fără bandă pentru furaje;
  - echipament tehnologic pentru îngădirea/împrejmuirea/deplasarea animalelor;
  - porți tehnologice/bariere metalice pentru blocarea/separarea/delimitarea/ manipularea animalelor;
  - utilaj și echipament tehnologic pentru adăparea ovinelor/caprinelor;
  - hrănițoare (treuci/iesle) pentru ovine/caprine;
  - utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de cereale (combifuraj);
  - extrudere universale, granulatoare;
  - linii tehnologice de stocare, preparare și transportare a hrănii;
  - distribuitoare de furaje cu malaxor;
  - turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
  - încărcătoare frontale de furaje grosulente/suculente pe diferite baze;
  - structură pentru tratamente medicale, dozator pentru medicamente cu accesorii;
  - scanner veterinar cu ultrasunet;
  - cîntare/platorme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
  - utilaj tehnologic cu sau fără accesorii pentru asigurarea microclimatului în încăperile pentru ovine/caprine (panouri și echipament pentru distribuirea curentului electric, reglarea temperaturii, temporizatoare și sesizoare, ferestre și uși din policarbonat, țevi pentru deschiderea ferestrelor, motoare, ventilatoare, tablouri de comandă);
  - gard electric pentru păsunat;
  - instalații pentru sălile de muls a ovinelor/caprinelor;
  - aparate de muls ovine/caprine;
  - analizor de lapte;
  - echipament de însotire și direcționare a animalelor, inclusiv de autoselectare;
  - rezervoare (frigidere) pentru răcirea și păstrarea laptelui;
  - stand contenție (travaliu) curățat ongloane;
  - echipament de tuns oi și capre;
  - utilaj tehnologic pentru prelucrarea pielelor de ovine și caprine;
  - presuri pentru presarea finului/paielor;
  - presuri pentru silosare în mîneci, plase, baloturi de polietilenă;
  - greblă cu rotile pentru adunat fin;
  - cositoare rotativă, tractată cu capacitatea de producere de pînă la 5,2 ha/oră cu formarea brazdei prin strivire;
  - stivuitor telescopic;
  - instalații de incinerare.

3. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de suine:

- boxe/cuști individuale și/sau de grup pentru animalele de producție, pe categorii;
- boxe multifuncționale pentru: fătare, postfătare, pentru vieri, infirmerie, îngășare;
- echipament tehnologic pentru îngădirea/împrejmuirea/deplasarea animalelor;
- porți tehnologice/bariere metalice pentru blocarea/separarea/delimitarea/ manipularea animalelor;
- podele tehnologice de diferite tipuri, cu sau fără încălzire;
- utilaj și echipament tehnologic pentru adăparea suinelor;
- hrănițoare (treuci) tehnologice cu accesorii pentru suine;
- linii tehnologice de distribuire raționalizată a hranei pentru suine, cu sau fără dozatoare de volum, inclusiv stații cu sistem computerizat;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de cereale (combifuraj);
- motoare de toate tipurile, elevatoare; pompe tehnologice; transportatoare;

- extrudere universale, granulatoare, distribuitoare de hrana;
- linii tehnologice de stocare, preparare si transportare a hrani (furajare uscată/furajare lichidă);
  - turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
  - structură pentru tratamente medicale, dozator pentru medicamente cu accesorii;
  - scanner veterinar cu ultrasunet;
  - cîntare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
  - echipament tehnologic automatizat de ventilare, răcire, condiționare, evacuare a aerului pentru hale;
  - instalații computerizate pentru răcire, umidificare și îmbăiere prin pulverizare;
  - utilaj tehnologic automatizat de încălzire și menținere a microclimatului în hale;
  - ventilatoare tehnologice, generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din pvc (inclusiv lamelare și de tip rolete);
  - sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
  - utilaj și echipament de colectare, transportare și evacuare a dejectiilor;
  - utilaj și echipament tehnologic de dezinfecție a halelor zootehnice;
  - panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice; temporizatoare și sesizoare;
  - instalații de incinerare.

4. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de păsări:

- baterii (cuști) pentru creșterea puilor, întreținerea și exploatarea găinilor, conform Normei sanităt-veterinare privind protecția găinilor ouătoare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.677 din 6 iunie 2008;
  - boxe (cuști) pentru păsări (altele decât pentru găinile ouătoare);
  - echipament de susținere a cuștilor;
  - echipament tehnologic automatizat de distribuire a hranei și apei în cuști;
  - sisteme automate pentru colectarea/strîngerea ouălor în baterii/cuști;
  - utilaj și echipament tehnologic de stocare, preparare și transportare a hrani;
  - granulatoare, extrudere, distribuitoare de nutreț combinat, inclusiv linii automatizate;
  - utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de hrana (combifuraj);
  - hrănitore, jgheaburi de alimentare, instalații tehnologice pentru distribuirea automată a hranei pentru creșterea și întreținerea păsărilor la sol;
  - adăpători și instalații tehnologice pentru distribuirea automată a apei pentru creșterea și întreținerea păsărilor la sol;
    - echipament (utilaj) tehnologic pentru creșterea și întreținerea păsărilor la sol;
    - echipament manual și automat pentru strîngerea ouălor la sol;
    - echipament (utilaj) pentru transportarea, sortarea, marcarea și ambalarea ouălor;
    - incubatoare tehnologice;
    - utilaj și echipament de colectare, transportare, evacuare și uscare a dejectiilor;
    - motoare de toate tipurile, elevatoare, pompe tehnologice, transportatoare;
    - panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice, temporizatoare și sesizoare;
    - turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
    - echipament tehnologic automatizat de ventilare, răcire, condiționare, evacuare a aerului pentru hale;
    - utilaj tehnologic automatizat de încălzire și menținere a microclimatului în hale;
    - ventilatoare tehnologice, generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din pvc (inclusiv lamelare și de tip rolete);
    - instalații computerizate pentru răcire, umidificare și îmbăiere prin pulverizare;

- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
- dozator pentru medicamente cu accesorii;
- cîntare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
- utilaj și echipament tehnologic de dezinfectare a halelor zootehnice;
- instalații de incinerare.

5. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de iepuri:

- cuști (boxe) tehnologice pentru: fătare, înțărcare; remontă; îngrășat;
- echipament de susținere a cuștilor;
- echipament tehnologic automatizat de distribuire a hranei în cuști;
- hrănitore, suporturi pentru cartele;
- hublouri pentru adăparea controlată;
- adăpători de tip suzetă din oțel inoxidabil;
- utilaj și echipament de colectare, transportare și evacuare a dejecțiilor;
- raclete zincate (galvanizate);
- scripete cu mecanism de ridicare, cu mecanism de întoarcere;
- motoare de toate tipurile, elevatoare; pompe tehnologice; transportatoare;
- panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice; temporizatoare și sesizoare;
- utilaj și echipament tehnologic de stocare, preparare și transportare a hrănilor;
- turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
- echipament tehnologic automatizat de ventilare, răcire, condiționare, evacuare a aerului pentru hale;
- utilaj tehnologic automatizat de încălzire și menținere a microclimatului în Hale;
- ventilatoare tehnologice, generatoare de aer cald, difuzeoare de aer, ferestre și uși din pvc (inclusiv lamelare și de tip rolete);
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
- dozator pentru medicamente cu accesorii;
- scanner veterinar cu ultrasunet;
- cîntare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
- granulatoare, extrudere, distribuitoare de nutreț combinat, inclusiv linii automatizate;
- utilaj și echipament tehnologic de dezinfectare a halelor zootehnice;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de hrana;
- presuri pentru presarea finului/lucernei;
- încărcătoare de furaje grosiere/suculente;
- greblă cu rotile pentru adunat fin;
- cositoare rotativă, tractată cu capacitatea de producere de pînă la 5,2 ha/oră cu formarea brazdei prin strivire;
- stivitor telescopic;
- instalații de incinerare.

6. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice apicole:

- stupi în complet (verticali și multietajati);
- utilaje si dispozitive de încărcare, descărcare și transportare a stupilor în pastoral (remorcă pentru stupi, platformă, pavilion, cărucior, apilift, stivitor);
- utilaje pentru descăpăcire manuală, semiautomate si automatizate (cuve, cuțit electric și cu abur, furculiță);
- afumătoare, hrănitore pentru albine;
- extractor de miere din inox, centrifugă;

- vase pentru păstrarea mierii (vase și recipienți din inox sau plastic alimentar, butoie de metal vopsite cu vopsea alimentară special destinate pentru păstrarea mierii), cîntare tehnologice;
- topitor de ceară (solar, electric și cu abur);
- linii de confectionare a fagurilor artificiali;
- echipament/utilaj pentru analiza mierii de albine;
- colectoare de propolis și polen;
- utilaj pentru însămînțarea artificială a reginelor (mătciilor de albină);
- lăda frigorifică pentru păstrarea polenului;
- sisteme autorizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet.

Anexa nr.5
la Regulamentul privind modul de repartizare
a mijloacelor fondului de subvenționare a
producătorilor agricoli pentru anul 2016

LISTA
echipamentelor tehnologice și a utilajelor noi pentru stimularea investițiilor
în dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare

1. Case de ambalare și frigidere de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor:

a) Arhitectura, compusă din:

- panouri termoizolante de tip "Sandwich" (interior, exterior și acoperiș), din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile;
- țiglă metalică (exterior și acoperiș) și consumabile;
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, "flep-flap"), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- sisteme de andocare (rampe, batiuri, burdufuri și consumabile);
- perdele termoizolante din polivinil sau perdele de aer pentru separarea spațiilor răcite sau condiționate/climatizate.

b) Structura metalică de rezistență:

- stîlpi metalici;
- grinzi metalice;
- contravîntuiri;
- balustrade metalice;
- elemente de îmbinare;
- pane zincate;
- consumabile pentru fixarea structurii metalice;
- prefabricate din beton armat.

c) Pardoseală elicopterizată frigorifică:

- plasă sudată;
- armătură;
- tablă cutată;
- fibre disperse;
- beton;
- plăci termoizolante cu grosime variabilă pentru izolarea pardoselilor.

d) Utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată (CO_2 sau SO_2):

- chiller cu condensator răcire;
- pompe tehnologice;

- răcitoare (suflante) de aer;
- rezervoare de etilen glicol;
- vase de expansiune;
- vaporizatoare răcite cu aer și schimbătoare de căldură cu agenți intermediari;
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
- umidificatoare și dezumidificatoare de aer;
- agregate de producere a frigului, compresor de aer;
- adsorber, depurator și dozator;
- sistem automat de analiză a gazelor;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- separator de gaze;
- stație dedurizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului frigorific.

e) Instalații electrice:

- tablouri electrice de distribuție;
- cabluri de alimentare;
- pat de cablu cu accesorii;
- corpuri de iluminat;
- întreținere și comutatoare.

f) Utilaje și echipamente tehnologice pentru spațiile de expediție, recepție, spălare, sortare și ambalare:

- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, panouri de comandă și control;
- utilaj de spălare, curățare, sortare, calibrare, ceruire, ambalare și/sau etichetare;
- utilaj și echipament pentru confecționarea/fabricarea ambalajului (cutii de carton, lăzi din lemn sau plastic alimentar, containere, caserole, alveole);
- containere pentru depozitarea fructelor și legumelor;
- platforme de cîntărire;
- stivuitor.

2. Procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor.

2.1. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită:

a) Utilaje de producere a sucurilor sau concentratului de suc din fructe, struguri și legume:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare și transportatoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- mașină de scos simburi/semințe, de curățat pelița, de înlăturare a coditei;
- omogenizator;
- mașină de tocăt/tăiat;
- pompe tehnologice de diferite tipuri;
- prese tehnologice;
- instalații pentru ultrafiltrare/filtrare, separatoare;
- utilaje pentru depectinizare (pompe, dozatoare, mixatoare și cisterne);
- utilaje și echipamente de pasteurizare, sterilizare, blanșare și tratament termic;
- stații de evaporare cu vid;
- utilaj și echipament de răcire;
- tancuri de stocare (rezervoare);
- stație dedurizare;
- refractometru;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;

- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- mașină de vid;
- cazane și generatoare de abur;
- echipament tehnologic pentru spălarea și dezinfecțarea ambalajului;
- utilaje de tratare antioxidantă;
- agregațe și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a fructelor, strugurilor și legumelor;
- cîntar tenzometric;
- stivuitor.

b) Utilaje de producere a conservelor din fructe, struguri și legume:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare, calibrare și transportatoare;
- utilaje de detectare a metalelor și impurităților;
- mașină de scos simburi/semințe, de curățat pelița, de înlăturare a codiței;
- omogenizator;
- mașină de tocăt, tăiat, zdrobit;
- pompe de diferite tipuri, dozatoare, mixatoare și cisterne;
- utilaje și echipamente de pasteurizare, sterilizare (autoclav), opărire sau blanșare, tratament termic;
- utilaj și echipament de evaporare cu vid;
- utilaj și echipament de răcire;
- stație dedurizare;
- cazane și generatoare de abur;
- cazane tehnologice de pregătire a lichidelor de acoperire;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- mașină de vid;
- refractometru;
- echipament tehnologic pentru spălarea și dezinfecțarea ambalajului;
- agregațe și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, umplere și închidere cu capac, ambalare, etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a fructelor, strugurilor și legumelor;
- cîntar tenzometric;
- stivuitor.

c) Utilaj și echipament pentru procesarea și prelucrarea primară/finită a fructelor de culturi nucifere (nuci, alune, migdale):

- utilaje de recepție, decojire, spălare, înălbire, uscare, inspecție, sortare, calibrare și transportatoare;
- utilaj de spargere a nucilor, alunelor și migdalelor;
- echipament de separare a coajei-miez, vibrator cu sită;
- echipament de sortare, calibrare și separare optică a miezului;
- cameră de fumegare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;

- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a fructelor de culturi nucifere.
- cîntar tenzometric;
- tivuitor.

d) Utilaj și echipament pentru procesarea și prelucrarea primară/finită a cartofului:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare, calibrare și transportatoare;
- mașină de decojire, tăiat/feliat;
- utilaj și echipament de răcire;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a cartofului;
- cîntar tenzometric;
- stivuitor.

e) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea și prelucrarea strugurilor de soiuri tehnice:

- buncăre de recepție a strugurilor, cu sau fără șnec de transfer;
- tubulaturi din metal inoxidabil
- utilaje de inspecție, mese vibrante și transportatoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- desciorchinătoare/zdrobitoare tehnologice (confeționate din metal inoxidabil);
- aspirator pentru ciorchini;
- prese tehnologice pneumatice confeționate din metal inoxidabil (de tip închis sau deschis), cu membrane, funcționare automată;
- filtre cu vid pentru filtrarea de drojdie, burbă, lichide foarte încărcate;
- centrale frigorifice, ultrarefrigeratoare autonome cu răcire directă;
- schimbătoare de căldură, plăci schimbătoare de căldură pentru cisterne;
- panouri de comandă; sisteme electronice de control și analiză a datelor;
- cisterne tehnologice confeționate din metal inoxidabil;
- vinificator orizontal rotativ, vinificator cu piston;
- pompe tehnologice: cu piston, cu șurub, centrifuge, peristalice, cu rotor eleptic;
- filtre tehnologice: cu plăci, cu kieselgur, rotativ sub vid, cu membrană, tangențial;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- echipament tehnologic pentru spălarea și dezinfecțarea ambalajului;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a strugurilor de soiuri tehnice;

- cîntar tenzometric;
- stivuitor.

2.2. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru uscarea fructelor, strugurilor și legumelor:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare, calibrare și transportatoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- mașină de scos sîmburi/semințe, de curățat pelița, de înlăturare a codiței;
- vibrator cu sită;
- mașină de tăiat;
- stație dedurizare;
- cazane și generatoare de abur;
- utilaje și echipamente de pasteurizare, sterilizare, opărire sau blanșare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- refractometru;
- echipament de sulfurizare a fructelor, strugurilor și legumelor;
- cuptoare de uscat de diferite tipuri;
- cărucioare, site, grătare, platouri;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- structura metalică și arhitectura încăperilor în care este amplasat utilajul/echipamentul de uscare (stîrpi metalici, grinzi metalice, contravînturi, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice; panouri termoizolante de tip "Sandwich"/tîglă metalică (pereți și acoperiș) și consumabile; uși tehnologice secționale, de tip rolete și consumabile);
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru uscarea fructelor, strugurilor și legumelor;
- cîntar tenzometric;
- stivuitor.

2.3. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru congelarea fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor:

- utilaje de recepție, spălare, uscare, inspecție, sortare, calibrarea și transportatoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- mașină de scos sîmburi/semințe, de înlăturare a codiței;
- vibrator cu sită;
- mașină de tăiat;
- cazane și generatoare de abur;
- utilaje și echipamente de opărire sau blanșare, prelucrare termică;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- refractometru;
- utilaj și echipament de răcire și congelare rapidă;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- panouri de comandă și control;
- utilaje de tratare antioxidantă;

- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru congelare a fructelor, strugurilor și legumelor;
  - cîntar tenzometric;
  - stivuitor.

3. Procesarea, uscarea și condiționarea cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui, soia.

3.1. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru păstrarea, uscarea și condiționarea cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui, soia:

a) Păstrare, uscare și condiționare:

- utilaje și echipamente de recepție cu grătar (groapa de recepție), cu sau fără acces auto;
- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;
- utilaj și echipament de cîntărire;
- utilaje și echipamente de inspecție, de sortare, de calibrare, de triere;
- utilaje și echipamente de precurățare, de curățare, de condiționare;
- transportatoare de diferite tipuri (norii, elevatoare, şnec, bandă, redlere, pneumatice etc.);
- încărcător frontal, aruncător de semințe, batoză;
- uscătorii de toate tipurile, statice sau mobile;
- echipament de separare magnetică a impurităților;
- utilaje și echipamente de decojire și periere;
- vibrator cu sită, masă densimetrică (gravitatoare);
- utilaje și echipamente de separare, de aspirare;
- selector cereale cu sau fără fotoelemente;
- utilaje și echipamente de tratare a semințelor;
- silozuri metalice;
- structură metalică de suport/susținere a silozurilor (stîlpi metalici, grinzi metalice, contravîntuirii, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zinate, consumabile pentru fixarea structurii metalice);
  - pasarele, tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele), sibare/clapane, valve; platforme;
  - echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;
  - motoare și transmisii de acționare;
  - sistem electronic de control și analiză a datelor;
  - utilaj și echipament de ventilare, de aerare, senzori nivel cereale;
  - sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
  - instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesoriu; corpuri de iluminat);
  - utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, însăcuire, paletizare;
    - stivuitor;
    - consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru păstrare, uscare și condiționare, depozitare a cerealelor, oleaginoaselor, floarea-soarelui, soia.

b) Hale/hambare de depozitare a cerealelor/producție agricolă:

- structură metalică (stîlpi metalici, grinzi metalice, contravîntuirii, elemente de îmbinare, pane zinate, consumabile pentru fixarea structurii metalice);
  - arhitectura (panouri termoizolante de tip "Sandwich"/țiglă metalică (pereți și acoperiș) și consumabile; panouri transparente cu iluminare naturală; uși/porti tehnologice secționale/culisante, de tip rolete și consumabile);
  - colector de cereale;

- utilaj și echipament de cîntărire;
- transportatoare de diferite tipuri (norii, elevatoare, șnec, bandă, redlere, pneumatice etc.);
- echipament de separare a impurităților;
- vibrator cu sită, masă densimetrică (gravitatoare);
- echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;
- motoare și transmisii de acționare;
- utilaj și echipament de ventilare, de aerare.

b) Utilaj și echipament de formare aluat:

- echipament tehnologic de cernut făina;
- utilaj și echipament de dozare/amestecare ingrediente;
- utilaj și echipament de răcire;
- malaxoare de toate tipurile (cu cuvă fixă sau detașabilă, cu braț, autorabatabile);
- utilaj și echipament de frămîntare și fermentare aluat;
- divizoare și formatoare de toate tipurile;
- utilaj și echipament tehnologic de predospire/dospire aluat;
- stație dedurizare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- cazane și generatoare de abur;
- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- cărucioare zincate, mese de lucru inox, cuve și panacoade.

c) Utilaj și echipament de coacere și ambalare a pînii și produselor de panificație:

- echipament de smulgere, de spoire, de modelare și de creștere aluat;
- cupoare tehnologice de coacere a pînii de toate tipurile (electrice, rotative, ciclotermice, pe tuburi, modulare, cu vatră);
- benzi transportatoare pînne;
- echipament tehnologic pentru răcirea pînii;
- utilaj și echipament tehnologic de ambalare, etichetare, împachetare, baxare;
- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, panouri de comandă și control;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului în cadrul procesului de fabricare a pînii și produselor de panificație.

3.3. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea, prelucrarea primară/finită a oleaginoaselor, florii-soarelui, soia:

a) Utilaje și echipamente de recepție a oleaginoaselor:

- groapă de recepție cu grătar cu sau fără acces auto;
- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;
- utilaj și echipament de cîntărire;
- utilaje și echipamente de inspecție, de sortare, de calibrare, de triere.

b) Utilaje și echipamente de depozitare și pregătire a oleaginoaselor pentru procesare:

- utilaje și echipamente de precurățare, de curățare, de uscare, de condiționare;
- transportatoare/conveiere de diferite tipuri (norii, elevatoare, șnec, bandă, redlere, pneumatice, elicoidal etc.);
- echipament de separare magnetică și mecanică a impurităților;
- utilaje și echipamente de decojire și periere;
- vibrator cu sită, masă densimetrică (gravitatoare);
- utilaje și echipamente de separare, de aspirare;
- selector oleaginoase cu sau fără fotoelemente;

- silozuri metalice/buncăre;
- structură metalică de suport/susținere a silozurilor (stâlpi metalici, grinzi metalice, contravîntuirii, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice);
- pasarele, tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele), sibare/clapane, valve, platforme;

- echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;
- motoare și transmisiile de acționare;
- utilaj și echipament de ventilare, de aerare, senzori.

c) Utilaje și echipamente de prelucrare primară/finită a oleaginoaselor:

- mașini/strunguri cu valțuri;
- utilaje și echipamente de cernere dimensionat;
- echipament pneumatic de transport, transportator cu încălzitor;
- prese tehnologice de toate tipurile (presare la cald/presare la rece);
- cuptoare tehnologice/utilaje de prelucrare termică a materialului oleaginos;
- colectoare de ulei cu pompă;
- echipament de filtrare, de purificare, de rafinare, de dezodorizare;
- rezervoare de păstrare a uleiului (cu sau fără malaxor);
- pompe de toate tipurile;
- utilaj pentru sedimentare, extractoare;
- condensato-evaporator pentru menținerea temperaturii uleiurilor vegetale;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet.

d) Utilaje și echipamente de ambalare și depozitare:

- utilaj și echipament tehnologic de dozare, îmbuteliere, ambalare, etichetare, împachetare, însăcuire, paletizare;
  - cicloane, buncăre (metalice sau mase plastice alimentare);
  - agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, panouri de comandă și control;
    - instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
    - consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului în cadrul procesului de procesare, prelucrare primară/finită a oleaginoaselor, florii-soarelui, soia;
    - cîntar tenzometric, stivuitor.

4. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru prelucrarea primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, procesare, ambalare și păstrare a laptelui:

4.1. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea, prelucrarea primară/finită, ambalarea și păstrarea laptelui:

a) Utilaje și echipamente de recepție, răcire și stocare lapte:

- instalații automatizate de recepție;
- tancuri de recepție cu răcire sau izoterme, vane de răcire, răcitor cu plăci;
- rezervoare inoxidabile de stocare cu sau fără agitator;
- utilaj și echipament de microfiltrare/filtrare, de curățare;
- echipamente de măsurare volumetrică, debitmetru magneto-inductiv;
- analizatoare electronice pentru determinarea parametrilor de calitate ai laptelui;
- tablou de comandă, tablou electric;
- tubulaturi (ansamblu de țevi/conducte inoxidabile care comunică între ele), sibare/clapane, racorde, valve, platforme;
- sisteme pentru spălare (CIP);
- centrală termică, instalație de apă gheată, instalații frigorifice, compresor de aer.

b) Utilaje și echipamente de procesare a laptelui:

- utilaj și echipament de normalizare și omogenizare;
- pompe tehnologice de tip: centrifuge, autoabsorbante, cu șurub, pentru coagul;
- separatoare centrifugale;
- concentratoare/sifonare lapte-zer;
- utilaj și echipament de preîncălzire/încălzire a laptelui;
- utilaj de procesare aseptică rapidă;
- instalații pneumatice;
- serpantine de menținere a laptelui;
- utilaj și echipament de pasteurizare;
- regulatoare și indicatoare de temperatură;
- tablou electric de control și comandă a unității de pasteurizare completat cu software de gestionare și ecran display pentru determinarea și vizualizarea parametrilor procesului.

c) Utilaje și echipamente de prelucrare primară/finită a laptelui:

- vane tehnologice mecanizate sau simple inoxidabile pentru răcirea, maturarea produselor lactate procesate;
- agitator cu: ramă, elice sau lopată;
- utilaje și echipamente pentru delimitarea/baterea/separarea smântinei din lapte;
- separatoare coagul, cuter;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea/formarea brânzei proaspete, altor tipuri de brînzeturi;
- tancuri de însămînțare a produselor lactate;
- crinte automate de presare a brînzeturilor;
- instalație pentru fabricarea continuă a untului;
- instalații de termostatare, compresoare de aer;
- jgheaburi pentru zer, transportatoare, unelte de tăiere și pîlnii de evacuare;
- cărucioare presă inoxidabile, mese de lucru inoxidabile;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea produselor lactate acidofile;
- stație dedurizare, stație de tratare a apei uzate;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- cazane și generatoare de abur;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile, panouri de comandă și control.

d) Utilaje și echipamente de ambalare și păstrare a laptelui și produselor lactate:

- utilaj și echipament de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, baxare a laptelui și produselor lactate;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea ambalajului PET;
- camere frigorifice de păstrare a laptelui și produselor lactate (produse semifabricate sau finite) compuse din: panouri termoizolante de tip "Sandwich" (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, "flep-flap"), uși secționale, inclusiv de tip rolete; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice, consumabile;
- cîntar tenzometric, stivitor.

4.2. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru prelucrare primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii:

a) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru abatorizarea animalelor:

- utilaj și echipament de recepție al animalelor spre abatorizare, rampă de descărcare;
- utilaj și echipament de asomare cu unități de înregistrare (electric, mecanic);
- boxe de asomare cu sau fără intrare- ieșire pneumatică;
- grătare cădere animale asomite;
- echipament de dușare/uscare rapidă;
- utilaj și echipament analiză-laborator;
- transportatoare/conveiere tehnologice/bandă rulantă;
- linii aeriene tehnologice cu sau fără macaz;
- utilaj și echipament de transbordare, pompe tehnologice; compresoare de aer;
- elevatoare/macara (utilaj de ridicare și utilaj de coborâre);
- electroplan manual sau cu tracțiune electrică pe şină;
- ferestrău electric, platforme tehnologice de toate tipurile;
- cărucioare tehnologice (pentru piste; cu elemente de stocare produs, de transportare, de răcire produs);
- cîntar electronic de linie, cîntar cu rampe;
- cîrlige tehnologice inoxidabile;
- utilaj de opărit-depilat;
- utilaj pentru curățat postdepilare;
- instalație de spălare automatizată;
- echipament pentru dezinfecțarea uneltele tehnologice;
- mese tehnologice inoxidabile;
- echipament de tăiat/detașat extremități;
- instalație pentru jupuire cu postament fix, respectiv postament pneumatic;
- utilaj și echipament de tranșare a carcaselor;
- utilaj și echipament de eviscerare;
- mașini de curățat burta, de prelucrare intestine, de evacuare/stocare a materialului organic;
- rigole, sifoane și grilaje din inox pardosea, tubulaturi;
- utilaj și echipament de prerăcire/răcire a carcaselor;
- stație dedurizare, stație de tratare/epurare a apei uzate;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- cazane și generatoare de abur;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- utilaj și echipament de preambalare/ambalare a cărnii; de împachetat (inclusiv vacuum), de clipsat, de etichetat;
  - camere frigorifice de păstrare a cărnii compuse din: panouri termoizolante de tip "Sandwich" (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, "flep-flap"), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, refrigerare, congelare, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice, consumabile;
  - cîntar tenzometric; stivitor.

b) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru abatorizarea păsărilor:

- utilaj și echipament de recepție a păsărilor spre abatorizare, rampă de descărcare;
- asomator electric pentru păsări cu electrozi pensetă, cuvă de asomare umedă;
- utilaj și echipament de contenție, de sacrificare, de singereare;
- utilaj și echipament analiză-laborator;

- utilaj și echipament de opărire;
- sistem de agățare, introducere, imersare și extragere;
- grătar protecție pentru păsări asomite;
- utilaj și echipament de deplumare: cu sau fără cuvă, cu grinzi, rotativ, cu carcăsă;
- utilaj și echipament de înmuiere și coagulare carcăse;
- echipament de descărcat și presat pene;
- echipament de incizie, de tăiat/detașat extremități, de decuticulare;
- linii aeriene de rulare cu sau fără macaz;
- utilaj și echipament de eviscerare, trolii cu cîrlige, foarfece pneumatice;
- echipament de dușare/uscare a carcăselor;
- pompe tehnologice; compresoare de aer;
- mese/vane tehnologice din inox, jgheaburi eviscerare, dispozitive de agățat;
- transportatoare/conveiere tehnologice/benzi rulante;
- utilaj și echipament de tranșare a carcăselor;
- cărucioare tehnologice (pentru piste; cu elemente de stocare produs, de transportare, de răcire produs);
- cîntar electronic de linie, cîntar cu rampe;
- rigole, sifoane și grilaje din inox pardosea, tubulaturi;
- utilaj și echipament de prerăcire/răcire a carcăselor;
- stație dedurizare, stație de tratare/epurare a apei uzate;
- instalație de spălare automatizată;
- echipament pentru dezinfecțarea uneltele tehnologice;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- echipament de evacuare/stocare a materialului organic;
- cazane și generatoare de abur;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/sectiunale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
  - utilaj și echipament de introdus pui în pungă (inclusiv măruntaie), de preambalare/ambalare a cărnii (inclusiv a carcăselor semievicerate), de împachetat (inclusiv vacuum), de cliplat, de etichetat;
  - camere frigorifice de păstrare a cărnii compuse din: panouri termoizolante de tip "Sandwich" (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, "flep-flap"), uși secondale, inclusiv de tip rolete și consumabile; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, refrigerare, congelare, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice;
  - cîntar tensometric, stivitor.

c) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru prelucrare primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii:

- utilaj și echipament de recepție, încărcare/descărcare a carcăselor;
- utilaj și echipament analiză-laborator;
- cîntare: electronice de linie, cu rampe, suspendate, de pardoseală;
- linii aeriene tehnologice cu sau fără macaz;
- utilaj și echipament de transbordare, pompe tehnologice, compresoare de aer;
- cîrlige tehnologice inoxidabile;
- utilaj și echipament de tranșare a carcăselor;
- echipament tehnologic de tăiat carne, de deșoricat, ferestrău electric/banžic;
- mașină de tocăt carne, malaxor, ghilotină, tumbler, cutter, prese;
- echipament de dozare/injectare, masajare a cărni;

- generatoare de gheăță, mașină decongelare a cărnii;
- utilaj și echipament tehnologic pentru fierberea și prelucrarea termică a cărnii;
- utilaj și echipament tehnologic pentru prepararea produselor crud/uscate;
- cazane și generatoare de abur;
- echipament tehnologic de pregătire a recipientelor;
- mese/vane tehnologice din inox, rafturi gravitaționale, rastele;
- transportatoare/conveiere tehnologice/benzi rulante;
- cărucioare tehnologice (pentru piste; cu elemente, de stocare produs, de transportare, de răcire produs; paletizabil; pentru preparate termice);
  - stație dedurizare, stație de tratare/epurare a apei uzate;
  - aggrege și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile, instalații electrice;
    - utilaj și echipament de dozare, de ambalare, de împachetare (inclusiv vacuum), de clipsat, de etichetat;
    - camere frigorifice de păstrare a cărnii și produselor din carne, compuse din: panouri termoizolante de tip "Sandwich" (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, "flep-flap"), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, refrigerare, congelare, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice, consumabile;
    - cîntar tenzometric, stivuitor;
- d) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesare, prelucrare primară/finită, ambalare și păstrare a mierii de albine:**
  - utilaj și echipament de recepție/inspecție a mierii;
  - utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;
  - tancuri de recepție cu răcire sau izoterme, vane de răcire;
  - rezervoare inoxidabile de stocare (cu sau fără agitator/malaxor), de depozitare;
  - utilaj și echipament de microfiltrare/filtrare, de curățare;
  - utilaj și echipament de des cristalizare/lechifiere/încălzire a mierii;
  - pompe tehnologice, tubulaturi (ansamblu de țevi/conducte inoxidabile care comunică între ele), sibare/clapane, racorde, valve, platforme;
  - utilaj tehnologic de omogenizare, refractometru;
  - tancuri tehnologice de liniștire a mierii;
  - echipamente de măsurare volumetrică;
  - utilaj și echipament tehnologic pentru determinarea parametrilor de calitate a mierii (shaker, mixer, balanță, ph-metru, centrifugă, baie ultrasonică);
    - aggrege și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile, instalații electrice, tablou de comandă, echipament și tablou electric;
      - echipament de dedurizare a apei;
      - utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
        - echipament tehnologic de procesare a polenului;
        - cîntar tenzometric, stivuitor.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului
nr.352 din 10 iunie 2015

LISTA

riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează, din fondul

**de subvenționare a producătorilor agricoli pe anul 2016, primele
de asigurare în fitotehnie, horticultură, viticultură și zootehnie**

1. Secetă excesivă (care a provocat o scădere a recoltei de peste 30%).
2. Grindină.
3. Temperaturi scăzute sub limita biologică de rezistență a plantelor.
4. Furtuni.
5. Inundații.
6. Pierirea animalelor, păsărilor, familiilor de albine din cauză de boală, furtună, grindină, inundație, răcire excesivă, traume.
7. Sacrificarea, în caz de necesitate, a animalelor, conform indicațiilor Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Anexa nr.3
la Hotărîrea Guvernului
nr.352 din 10 iunie 2015

LISTA

**culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror
asigurare se subvenționează, din fondul de subvenționare a
producătorilor agricoli pe anul 2016, primele de asigurare**

1. Sfecla de zahăr, floarea-soarelui, porumbul, soia, legumele și tutunul – pentru roada anului 2016.
2. Grâul, orzul și rapița de toamnă – pentru roada anului 2016.
3. Plantajile multianuale (vii, livezi, pepiniere viticole și pomicele, precum și recolta de struguri și fructe).
4. Animalele, familiile de albine și păsările.